

Glasilo občanov
Šmartnega ob Paki

SEPTEMBER,
OKTOBER 2024

ŠOP

4 UTRIP OBČINE
Novi lokaciji bankomata in defibrilatorja

6 UTRIP OBČINE
Obisk Varuha človekovih pravic

8 INTERVJU
Intervju z Avgustom Reberšakom

9 NAŠI PODJETNIKI
Neprecenljivi trenutki, zapisani skozi objektiv

10 PESTRO IN DRUŽABNO
50 let Društva upokojencev Šmartno ob Paki

13 PESTRO IN DRUŽABNO
11. Pilihov memorial

15 PESTRO IN DRUŽABNO
MoPZ Franc Klančnik na Triglavu

16 KULTURA
Larina skrivnost – I. del

17 MLADARIJE
Adijo počitnice, pozdravljen,
Poznopoletni festival

18 MLADARIJE
Ujete počitnice (natečaj)

20 MLADARIJE
V novo šolsko leto pod smejočim se sončkom

21 ŠPORT
Planinska orientacija – branje zemljevida

24 IN MEMORIAM
In memoriam Jožetu Krajncu

25 PREJELI SMO
Z gibanjem do otrokovega učnega potenciala

27 PREJELI SMO
Invazivne rastline in obvezno zatiranje pelinolistne ambrozije

28 SPOZNAJMO SVOJO OBČINO
Pot spominov

Glasilobčanov Šmartnega ob Paki ŠOP

Izdal Javni zavod Mladinski center Šmartno ob Paki,
Šmartno ob Paki 13
3327 Šmartno ob Paki
tel.: +386 64 167 940
pisarna@mcsop.si

Odgovorna urednica: Kristina Suhadolnik

Uredniški odbor: Edita Gabrič Zager, Amadeja Koren, Tatjana Podgoršek

Oblika logotipa naslovnice: Mateja Krušlin
Avtorica fotografije na naslovnici: Amadeja Koren
Prelom: Diling, d.o.o.
Tisk: Grafika Gracer d.o.o.
Naklada: 1300 izvodov
ISSN 2820-5626

Pošiljanje gesla nagradne križanke pomeni, da soglašate z objavo vaših osebnih podatkov, če ste izžrebani. Osebne podatke uporabljamo izključno za namen izvedbe nagradne igre.

Utrip(anje) življenja...

... v vsakem izmed nas. Edinstveno. Neponovljivo. Sveto. ... in v vsem, kar obstaja. V vsem, kar se dogaja. V ritmu, prilagojenemu vsem okoliščinam, dejavnikom, akterjem, vsej specifikki... Ker povsem naravno in najlepše utripamo, ko smo v sozvočju lastnega utripanja s prostorom, kjer živimo in tistim, kjer delujemo.

Kakšen življenjski blagoslov nam je dan, ko že zjutraj, ko odpremo oči, občutimo notranje zadovoljstvo, radost in val sveže pozitivne energije, da lahko ustvarjamo v kolektivu, na delovnem mestu, v okolju, s katerim... dobesedno utripamo! Ker potem res nič ni težko in ovire postanejo vzpodbudni izzivi. Tako je pri nas, v našem Mladinskem centru. Ko po vsej »ognjeni« poletni energiji počasi prehajamo v produktivno jesensko obdobje, veseli in polni zadovoljstva hvaležno razmišljamo o vseh aktivnostih, ki smo jih uspeli realizirati, o dnevno izmenjujočih se domačih

in tujih gostih, ki so nas obiskali ter prenočili v našem hostlu. Ko zadovoljen pogled in iskreno hvaležen nasmeh pove vse.

In kako šele poudarijo moč pozitivnega utripanja vsi ti nasmejani otroški obrazi, ki so polnili naše prostore v dveh tednih julijskega in nato še dveh avgustovskega počitniškega živžava. Tako v vseh delavnicah, ki smo jih pripravili v sodelovanjih z našimi društvi, kot v polnih skupinah plezalnega tečaja na naši zunanji balvanski steni pod kozolcem ter zanimivih in uporabnih digitalnih znanj polni delavnici, ki smo jo izvedli v sodelovanju z Ljudsko univerzo Velenje. S skupnim utripanjem smo uspeli vsaj nekoliko negirati neizpodbitno dejstvo, ki reže v naše duše in srca, da živimo sredi epidemije osamljenosti. Ko očesni stik, topel dotik in resnični osebni pogovor vedno bolj nadomeščamo z brezosebno hladnimi tehnološkimi pogovori, ki nas le navidezno povezujejo, v resnici pa nas vedno bolj ločujejo.

Zato je pomembno naše skupno družbeno utripanje. Da s svojimi drobnimi in večjimi vsakodnevnimi odločitvami, z zavedanjem, prepoznavanjem in razumevanjem aktivno usmerjamo svoja dejanja in dejanja družbe v pravo smer. Tisto, ki najglasneje in najmogočneje utripa!

Mi bomo v septembru veličastno utripali v dogodkih našega Poznopoletnega festivala. Ker se je zaradi življenjske dinamike vredno (in potrebno) kdaj tudi ustaviti, iti vase in ponovno vzpostaviti stik s sabo, je lahko za marsikoga ravno katera od naših festivalskih prireditev tista, ki bo uravnala vaš utrip. Mi vas pričakujemo odprtih src. Vedno.

... najbolj naravno, varno in ljubeče utripam ob ljudeh, ki so pristni, odprti in iskreni. Verjetno imajo meni domač utrip. Kljub vsemu, znam in zmorem utripati z vsemi, ker verjamem v dobro vsakega človeka. In povsem mirno, najbolj sproščeno utripam ob morju, prebiranju knjig, vadbi z »mojimi« ženskami, plesu, uspešno izpeljanem dogodku. In kje najpristneje utripate vi?

Andreja Urnaut, MC Šmartno ob Paki

Županov sprejem odličnjakov

Avtorica: *Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki* Fotografija: *arhiv občinske uprave*

Malo za tem, ko so se devetošolci z valetu in podelitvijo spričeval poslovili od osnovnošolskih klopi in se komaj prepustili počitniškim užitek, so se tisti, ki so bili odlični vsa leta ali zadnje leto osnovne šole, na povabilo župana Janka Kopušarja zbrali še v prostorih občinske uprave.

Župan jim je čestital za njihove dosežke in jih pohvalil za trud, ki so ga vložili v svoje dosedanje izobraževanje. Poudaril je pomembnost vztrajnosti, trdega dela in želje po znanju ter odličnjakom zaželel uspešno nadaljevanje izobraževanja na srednjih šolah. Izrazil je tudi upanje in željo, da bi se po končanem izobraževanju vrnili v domači kraj in tu nadaljevali svojo življenjsko pot. Ob tej priložnosti se je župan zahvalil razredničarkama Damjani Paulič in Damjani Modrijan ter ravnatelju Bojanu Jurasu za njihovo podporo, spodbudo in prizadevnost, ki so jo pokazali pri izobraževanju in vzgoji teh mladih talentov.

Novi lokaciji bankomata in defibrilatorja

Avtorica: *Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki* Fotografija: *arhiv občinske uprave*

Mnoge med vami je morda že dosegla novica, da je prostore nekdanje Trgovine Neža v središču Šmartnega ob Paki odkupil nov lastnik. Posledično je bilo treba zaradi popolne renovacije prostorov in prav tako spremembe dejavnosti poiskati nove lokacije za tam nameščene bankomat, defibrilator in nenazadnje tudi prodajni avtomat za mesne izdelke.

Slednjega je lastnik prestavil pod nadstrešek za prodajne avtomate pri Mladinskem centru Šmartno ob Paki, ki je bil zgrajen v okviru projekta za ohranjanje in razvoj podeželja »Eko gajbico, prosim«. **Avtomatski eksterni defibrilator – AED** smo prestavili na znano in še lažje dostopno lokacijo, in sicer

na steno ob parkirnem mestu E-Šmarčana v neposredni bližini Knjižnice Šmartno ob Paki in cerkve sv. Martina. Ob prihajajočem svetovnem dnevu oživljanja, 16. oktobru, vas želimo opomniti, da je na območju občine nameščenih 11 defibrilatorjev, en pa se nahaja tudi na Gori Oljki. Natančne lokacije si lahko ogledate na spletni strani občine www.smartnoobpaki.si pod zavihkom Lokalno. Vsak trenutek je namreč dobro vedeti, kje se nahaja najbližji defibrilator.

Nekoliko dlje bo treba počakati na ponovno namestitev **bankomata**, ki bo postavljen pri stavbi na naslovu Šmartno ob Paki 84 C (Mercator). Trenutno je Nova Ljubljanska banka kot lastnica bankomata še v postopku pridobivanja soglasja upravnika stavbe, pri čemer je mnenje Mercatorja ključno, saj so večinski solastniki objekta in skupnih delov stavbe. Po besedah predstavnice sektorja za upravljanje z nepremičninami pri Mercatorju mora Mercator pred izdajo soglasja pridobiti mnenje vseh svojih strokovnih služb, po zadnjih preverjanjih pa tudi od lastnice, hrvaške Fortenova grupe. Občina Šmartno ob Paki se je vseskozi zavzemala, da vmesnega obdobja brez bankomata ne bi bilo, a ni nihče pričakoval, da se bo urejanje dokumentacije tako zavleklo. Občanke in občane prosimo za razumevanje in potrpežljivost.

Leto po poplavah: leto sanacij, izzivov in novih priložnosti

Avtorica: *Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki* Fotografija: *arhiv občinske uprave*

Minilo je leto dni od katastrofalnih poplav, ki so močno prizadele tudi območje občine Šmartno ob Paki. Lanskega 4. avgusta so se že navsezgodaj zjutraj začeli vrstiti pozivi na pomoč, na terenu so bili gasilci prostovoljnih gasilskih društev Paška vas in Šmartno ob Paki ter tudi vsi drugi, ki so lahko kakorkoli pomagali pri zaščiti prebivalcev in njihovega premoženja pred silovito poplavo.

Občane pa tudi domače živali in hišne ljubljence so s čolni reševali iz poplavljenih hiš, gradili nasipe, odstranjevali naplavine in podrti drevesa, ki bi lahko stanje še poslabšali, črpali vodo iz objektov, prekrivali plazove. Skoraj dva tedna so prizadetim v poplavah pomagali vsi, ki so lahko, pripravljenost prostovoljcev od blizu in daleč je bila brezmejna.

Razsežnosti največje naravne katastrofe v zgodovini Slovenije so bile nepopisne, škoda na infrastrukturi, stanovanjskih in gospodarskih objektih ter kmetijskih zemljiščih je bila res obsežna. Tako bo potrebnega še kar nekaj časa, da bodo odpravljene vse posledice poplave in se bodo ljudje v svojih domovih spet počutili varno. Intervencijski ukrepi, sanacija po ujmi ter preventivni ukrepi za preprečevanje podobne katastrofe v prihodnje pred posameznike, državo in tudi pred občinsko upravo postavljajo številne zahtevne izzive.

Občina Šmartno ob Paki je za obnovo oktobra lani od države prejela predplačilo v višini dveh milijonov in 700 tisoč evrov. S tem denarjem financira pripravo potrebne dokumentacije in seveda izvedbo načrtovanih projektov obnove. Da bi zagotovila

čimprejšnjo izvedbo vseh potrebnih del, Občina Šmartno ob Paki tesno sodeluje z vsemi državnimi organi, ki vodijo obnovo po lanskoletni poplavi. Eden prvih korakov obnove je bila sanacija vodovodnega sistema, ki je bila uspešno zaključena že lansko jesen. Tako sta bila kmalu po naravni nesreči zagotovljena nemotena oskrba z vodo in stabilnost vodovodnega omrežja, ki je bilo med poplavami močno poškodovano. Sanacija plazov je zahtevnejša naloga. Dva plazova sta že uspešno sanirana, za preostale, ki jih bo sanirala občina, pa ta še čaka na potrditev projektov s strani Državne tehnične pisarne. Končana so dela v sklopu sanacije Gasilskega doma Šmartno ob Paki in tudi sanacije otroškega igrišča pri Vrtcu Sonček.

V občini Šmartno ob Paki je tudi kar 34 stanovanjskih objektov, predvidenih za odstranitev. Minuli mesec se je končala javna razgrnitev sklepa o odstranitvi dvaintridesetih, medtem ko sta bila za dva objekta sklepa že izdana ter zanj trenutno teče postopek cenitve. V občinski upravi v sodelovanju z državo vodijo vse potrebne postopke ter si tudi sicer zelo prizadevajo za zagotavljanje ustreznih zemljišč za nadomestitvene objekte. Tako teče priprava pravne in tehnične podlage za izvedbo občinskega podrobnega prostorskega načrta za zemljišče »Pri šoli«, enega od predvidoma treh OPPN v pripravi, s katerimi bo Občina zagotovila omenjena zemljišča.

Obnova po poplavah je dolgotrajen proces, ki zahteva skrbno načrtovanje in sodelovanje vseh vpletenih, in v katerega se v zadnjem letu na šmarški občinski upravi vlaga večino časa in naporov. Občino Šmartno ob Paki čaka na tem področju še veliko dela, zato tem prednostnim nalogam prilagajajo tudi notranjo organizacijo in delovanje občinske uprave. Vse s ciljem, da bodo pri opravljanju vseh nalog in zagotavljanju podpore občanom kar najbolj uspešni in učinkoviti.

Obvestilo pediatrične ambulante v ZP Šmartno ob Paki

Avtorica: *Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki*

Spoštovani starši, kot smo že obveščali, je od letošnjega marca v Zdravstveni postaji Šmartno ob Paki ponovno na voljo pediatriinja. Ksenija Kozorog, dr. med., specialistka pediatrije, trenutno vodi pediatrično ambulanto tri dni na teden: ob ponedeljkih, sredah in petkih, in sicer od 8. do 12. ure. Če bo število vpisanih otrok zadostno, bo pediatrična ambulanta delovala pogosteje, zato vabljeni, spoštovani starši, da za osebno pediatriinjo vašega otroka izberete dr. Kozorog. Razumemo, da so mnogi starši zaradi negotovosti glede stalne prisotnosti pediatra prepisali otroke v Velenje in morda oklevajo z vrnitvijo.

Ob tem vam sporočamo, da je namera Zdravstvenega doma

Velenje, da pediater v Šmartnem ob Paki ostane za stalno, kar pomeni da bo ob morebitni upokojitvi sedanje pediatriinje dr. Kozorog nadomestila nova pediatriinja.

Pediatrična ambulanta je dosegljiva:

- na telefonski številki (03) 588 50 09 v celotnem ordinacijskem času,
- preko spletne platforme ali Portala IRIS,
- osebno v ambulanti,
- po pošti na naslov ZD Velenje – ZP Šmartno ob Paki, s pripisom: za ambulanto Ksenije Kozorog, Šmartno ob Paki 80, Šmartno ob Paki.

Obisk Varuha človekovih pravic in odprtje Varuhovega kotička

Avtor: Amadeja Koren, Občina Šmartno ob Paki Fotografija: kabinet Varuha človekovih pravic

Varuh človekovih pravic bo 11. septembra 2024 ob 10.30 v prostorih Občine Šmartno ob Paki odprl in predstavil Varuhov kotiček, s čimer želi institucijo Varuha približati čim širšemu krogu ljudi. Varuhov kotiček bo opremljen s stojalom, na katerem bodo občankam in občanom na voljo zloženke in brošure s koristnimi informacijami o delu Varuha.

Varuh človekovih pravic Republike Slovenije je neodvisna državna institucija, ki ima podlago za delovanje v Ustavi Republike Slovenije in v Zakonu o varuhu človekovih pravic. V Sloveniji imamo Varuha od leta 1995 in je znak razvite demokratične družbe. Trenutni varuh človekovih pravic je **Peter Svetina**.

Kdaj se obrniti na Varuha?

Temeljno poslanstvo institucije Varuha človekovih pravic je, da bdi nad tem, da različni organi v Sloveniji pri svojem delu spoštujejo človekove pravice in temeljne svoboščine posameznikov in skupin. Preiskuje nezakonito in nepravilno delo državnih organov (upravna enota, center za socialno delo, davčna uprava, inšpektorati, ministrstva, državni zbor in drugi oblastni organi), organov lokalne samouprave (občina, občinska ali mestna uprava in drugi občinski organi) ter nosilcev javnih pooblastil (javne agencije, zbornice z obveznim članstvom itd.).

Katerih sporov pa Varuh ne more reševati?

Varuh človekovih pravic ne more reševati zasebnih sporov med dvema ali več osebami. Če ste se sprli s sosedom, vam Varuh ne more pomagati rešiti tega spora. Niti ne more vašemu delodajalcu, če je zasebnik, sporočiti, da je ugotovil, da vam krši pravice. Varuh namreč nima neposrednih pristojnosti v zasebnih razmerjih in do zasebnih družb, lahko pa o zatrjevanih kršitvah obvesti pristojne inšpekcije oziroma organe. Sicer pa skoraj ni področja, na katerem Varuh človekovih pravic ne bi preverjal, ali so različni organi posameznikom kršili pravice oziroma svoboščine ali ne. Vsako leto Varuh prejme več tisoč pisem in pritožb ljudi, v katerih ga posameznice in posamezniki prosijo za pomoč, ker menijo, da so jim kršene pravice.

V katerih primerih Varuh lahko posreduje?

Nanj se obračajo posamezniki ali posameznice, ker denimo center za socialno delo zavlačuje z odgovorom ali z odločanjem o njihovi pravici. Ali pa jim občinska uprava svoje odločitve ne obrazloži ustrezno. Varuh prejema pritožbe ljudi, ki menijo, da so policisti ali drugi državni uradniki z njimi ravnali nespoštljivo oziroma da način obravnave ni bil ustrezen. Nanj se obračajo tudi nezadovoljni posamezniki, ki menijo, da so bili diskriminirani, ali pa jim organ krši na primer pravico do zdravega življenjskega okolja. Varuh človekovih pravic tovrstne pobude posameznic in posameznikov temeljito preuči in ustrezno odreagira. Posebej je pozoren na kršenje otrokovih pravic, pravic invalidov, starejših, tujcev in drugih skupin prebivalstva.

Kaj Varuh naredi z mojo pobudo?

V vsaki zadevi iz njegove pristojnosti Varuh človekovih pravic izvede samostojen in neodvisen postopek. Pri tem se ravna po Ustavi Republike Slovenije, mednarodnem pravu človekovih pravic, zakonih in drugih pravnih aktih. Izvede lahko tudi napovedane ali nenapovedane obiske posameznih institucij. Če ugotovi nepravilnosti, lahko organom predlaga, naj ugotovljeno kršitev ali nepravilnost odpravijo, kako naj jo odpravijo ali celo zahteva povrnitev škode.

Varuh človekovih pravic sicer ne more odpraviti kršitve oziroma nepravilnosti namesto organov, ki so jo povzročili, spreminjati odločb navedenih organov, niti namesto njih odločati, lahko pa da predloge, priporočila, kritike in mnenja. Varuh le izjemoma obravnava kršitve, ki so starejše od enega leta, zato je pomembno, da se pravočasno obrnete nanj.

Kako se lahko obrnete na Varuha v konkretnem primeru?

Če torej menite, da so vam kršene pravice, ste se znašli v stiski ali pa imate težave pri iskanju odgovorov oziroma pojasnil različnih institucij ali organov, se lahko kadarkoli obrnete na Varuha človekovih pravic. Na voljo so vam preko brezplačne telefonske številke 080 15 30, elektronskega naslova info@varuh-rs.si, lahko pa jim tudi pišete na naslov Varuh človekovih pravic, Dunajska 56, 1000 Ljubljana.

V pomoč so vam pripravili obrazec za vložitev pobude, ki ga lahko dobite v Varuhovem kotičku na občini ali na spletni strani Varuha človekovih pravic. Vsi njihovi postopki so zaupni in brezplačni.

Javni poziv za dodelitev računalniške opreme

Avtor: **Občina Šmartno ob Paki**

Javni študentski, razvojni, invalidski in preživalski sklad Republike Slovenije obvešča, da je na svoji spletni strani objavil 3. Javni poziv za dodelitev računalniške opreme v izposojno v letu 2024. Na voljo so še prenosni računalniki v izposojno, ki so namenjeni najbolj ranljivim skupinam prebivalstva.

Na 3. javni poziv se lahko prijavijo vlagatelji, ki izpolnjujejo oba spodnja pogoja:

1. je upravičen do otroškega dodatka, uvrščen v razpon med prvim in šestim dohodkovnim razredom, oziroma je rejnik z denarnim prejemkom v višini otroškega dodatka, kot je določen za najnižji dohodkovni razred za prvega otroka (podatek o dohodkovnem razredu lahko upravičenci preverijo na odločbi CSD-ja ali preko aplikacije Vpogled v pravice iz javnih sredstev);
2. imajo vsaj enega otroka, ki je vključen v osnovnošolsko izobraževanje.

Presečni datum preverjanja izpolnjevanje pogojev je 1. 9. 2024. Vlagatelji, ki so oddali vlogo na 1. ali 2. Javni poziv za dodelitev računalniške opreme v izposojno za leto 2024, objavljen 22. aprila (1. javni poziv) oziroma 2. julija (2. javni poziv) 2024 na spletni strani Sklada, in so prejeli negativno odločbo ali še niso bili obveščeni o izidu postopka obravnave vloge, lahko ponovno vložijo vlogo na 3. Javni poziv za dodelitev računalniške opreme.

Vlogo je možno oddati do razdelitve razpoložljive računalniške opreme, vendar najkasneje do 30. 9. 2024.

Oddaja vloge

Vlagatelji morajo vlogo v fizični obliki (izpolnjeno in originalno podpisano) predložiti skladu na naslov: Javni študentski, razvojni, invalidski in preživalski sklad Republike Slovenije, Dunajska cesta 20, 1000 Ljubljana, s pripisom: »Vloga za 3. javni poziv MIRO«. Vloge, oddane po roku za oddajo vlog, se kot nepravočasne zavržejo. Vloge se lahko oddajo tudi na elektronski naslov gc@sklad-kadri.si.

Dobijo vlagatelji računalniško opremo v izposojno ali v trajno last?

Računalniško opremo dobi vlagatelj, ki izpolnjuje pogoje, v izposojno. Ko bo knjigovodska vrednost računalnikov enaka nič, bo sklad izdal nove odločbe in bodo računalniki prešli vlagateljem v trajno last.

Več informacij:

Javni poziv in vlogo najdete na spletni strani sklada: <https://www.srips-rs.si/vsi-razpisi/razpis/javni-poziv-za-dodelitev-racunalniske-opreme-v-izposojno-v-letu-2024-3-javni-poziv>.

Telefon: 01 43 41 511

E-mail: miro@sklad-kadri.si

Srečanje starejših občanov

bo v četrtek, 12. 9. 2024 ob 13. uri
pod šotorom pri Mladinskem centru.
Srečanje organizira Občina Šmartno ob Paki,
KO RK Šmartno ob Paki, KO RK Gorenje in DU
Šmartno ob Paki.

Meritve holesterola trigliceridov, krvnega sladkorja in krvnega pritiska

bodo v nedeljo 6. 10. 2024 od 8.00 do 9.00 ure
v Mladinskem centru (dvorana Marof).
Obvezno bodite tešči.

Organizatorja: KO RK Šmartno ob Paki in KO RK
Gorenje

Intervju z Avgustom Reberšakom, predsednikom Društva upokojencev Šmartno ob Paki

Sprašuje: *Mateja Potočnik* Fotografija: *Konrad Steblovnik*

Gospod Reberšak, ste predsednik Društva upokojencev Šmartno ob Paki, ki v letošnjem letu praznuje jubilejnih 50 let. Kdo pa je bil prvi predsednik društva oz. njegovi pobudniki, ustanovitelji? Koliko časa društvo vodite vi?

Leta 1974 se je pokazala potreba po združevanju upokojencev, ki jih je bilo takrat vedno več. Zbralo se je 15 članov – ustanoviteljev, prvi predsednik je bil Avgust Travner, in ti so društvo tudi uradno registrirali na takratnem pristojnem uradu. Jaz pa društvo vodim že 8 leto.

Zasledila sem podatek, da vaše društvo šteje preko 430 članov. To drži? So vsi člani iz občine Šmartno ob Paki ali v svoj krog sprejmete tudi zunanje člane?

Število članov se letno menja, seveda zaradi našega statusa, tako da med 400 in 430 članov je število, ki ga dajemo v letno poročilo na Zvezo društev upokojencev Slovenije in Šaleško Pokrajinsko zvezo društev upokojencev. Imamo precej članov tudi iz drugih občin: Polzela, Braslovče, Žalec in tudi iz Celja, to pa predvsem zaradi igranja taroka (ene izmed naših rednih aktivnosti), ki združuje člane iz različnih občin in ti se tudi redno tedensko srečujejo. Sicer pa tudi naš statut ne določa oz. pogojuje članstva z naslovom prebivališča ali statusom upokojenec. V naše društvo z veseljem sprejmemo tudi tiste, ki so še zaposleni.

V vaši organizaciji je kar nekaj aktivnosti, ki jih pripravljate za vaše člane. Vemo, da en sam človek težko naredi vse sam. Torej, kdo poleg vas je glavni krivec za tako raznoliko dogajanje v vašem društvu?

Po statutu ima društvo predsednika in sedem članov upravnega odbora. To je jedro našega delovanja in prav vsi so aktivni, razen, če jim to prepreči morebitna bolezen. Poleg teh pa so aktivni tudi člani različnih komisij, ki jih imenuje upravni odbor. Zelo aktiven je npr. odbor za šport. Moram pa mogoče izpostaviti še blagajnika, ki zelo dobro opravlja svoje delo. Smo pa sicer skromni in z malo denarja veliko naredimo. Glede aktivnosti bi izpostavil oseb panog (kegljanje, pikado, metanje obročev na klin, ročna dela, streljanje, igranje taroka, pohodništvo idr.), na katerih se člani redno srečujemo in pripravljamo oz. se prijavljamo tudi na tekmovanja.

Kot sem že omenila, letos društvo praznuje abrahama. Kako boste obeležili ta jubilej?

Imamo pripravljani odbor. Na žalost smo pred kratkim izgubili kar ključnega člana, Jožeta Krajnca, ki je pokrival kulturni program, a delo moramo nadaljevati. Program imamo in ga

posebej predstavljamo v tej številki glasila ŠOP. Glavna slovesnost ob 50-letnici pa se bo odvila 18. oktobra v kulturnem domu Šmartno ob Paki.

Kakšen pomen pa vi osebno dajete društvu? Ja to za vas obveza, sprostitev, razlog za druženje?

Voditi kakršno koli društvo, ki jih je v naši občini preko trideset, je večinoma obveza, če hočeš društvo dobro voditi. Je odgovornost in zadolžitev, ki sem jo sprejel in jo je potrebno izpeljati. In kot sem že poudaril, sam tega nikakor ne zmorem izpeljati, potrebuješ dobro ekipo. Moram reči, da imam srečo in sem izbral ekipo, ki dobro dela in mi je v veliko pomoč.

Kakšno je vaše mnenje o stereotipnem izreku, da upokojenci nikoli nimajo časa?

Ko zapustiš službo, se določene obveznosti v hipu prekinejo. To pomeni, da ti obzorje ostane odprto. Je pa res, da smo tudi uro upočasnili in ljudje, predvsem na podeželju, imamo hišo, vrt, itd. In če želimo slednje vzorno in kvalitetno upravljati, to zahteva to svoj čas. Potem so tu razna društva in kdor je zainteresiran, se aktivno vključi v razne dejavnosti. In ko tako pogledaš, ti preprosto zmanjka časa za vse aktivnosti.

Če se smem dotakniti še malce pereče teme. Kako vi vidite upokojence danes v primerjavi s tistimi pred pol stoletja?

Leta 1974, ko je bilo ustanovljeno naše društvo, je bilo to že kar trideset let po vojni. Pred vojno je bilo zelo malo upokojencev, državnih služb ni bilo. Po vojni, ko se je gradila domovina (če lahko tako rečem) in je bilo dela na pretek, pa se je po tridesetih letih že dalo upokojiti in v tistem času je nastala potreba po združenju upokojencev. Tako je nastalo tudi naše društvo. Dobili smo prostore, v katerih smo še danes in dobili pogoje za njegovo delovanje. Zgradili smo balinišče, uredili sanitarije, obnovili fasado, dobili novi prapor. Potrebno je bilo veliko prostovoljnega dela, danes pa je potrebno to vzdrževati. To pa dosežeš seveda tako, da si aktiven in neprestano deluješ v dobrobit društva. S prostovoljstvom tudi danes nimamo težav, včasih ljudje celo pogrešajo tovrstno druženje, ki pa ima žal v današnjih časih drug pomen.

Kaj bi si želeli spremeniti, če bi lahko?

Precej težko vprašanje. Rekel bi, da je sistem, ki vlada, danes nevzdržen. Poganja ga neoliberalizem, ki je v dekadenci. Da bi to kdo grobo spreminjal, s kakšno revolucijo, ki jih je bilo v preteklosti kar veliko in niso bile dolgotrajne ter so vse prej ali slej zvodenele, je težko pričakovati. Ostaja pa eno večno dejstvo, to pa je evolucija. Ta pa nikogar nič ne vpraša, nič ne sili, je pa večna. In ta evolucija svet spreminja, pa če to hočemo ali ne. Kot v preteklosti kamena doba, fevdalizem itd., tako bo tudi kapitalizem z evolucijo enkrat propadel.

Za konec vam (in vašim članom) iskreno čestitam ob vašem jubileju in vam želim še veliko uspešnega dela ter da vam ne bi zmanjkalo volje in časa tudi v prihodnje!

Neprecenljivi trenutki, zapisani skozi objektiv

Avtorica: **Kristina Suhadolnik** Fotografiji: **arhiv Lumi Lumi**

Lumi Lumi je družinsko podjetje, ki s strastjo in predanostjo že vrsto let ustvarja fotografske spomine. Kot studio so na trgu prisotni od leta 2018, vendar se zgodba s fotografijo začne že mnogo prej.

Katja Mrkonjić je svojo fotografsko kariero začela leta 2009. Sprva se je osredotočala predvsem na portretno fotografijo, kjer je iskala edinstvene izraze in zgodbe posameznikov. Skozi leta je nabirala izkušnje v različnih reporterskih službah, sčasoma pa jo je pot vodila še globlje v svet družinske fotografije. Z željo po zajemanju iskrenih trenutkov med družinskimi člani se je začela ukvarjati s tovrstnim fotografiranjem. Ko je tudi sama postala mama, je svojo ljubezen do fotografije še razširila in se posvetila tudi fotografiranju novorojenčkov. Pri njenem delu in razvoju ji je vedno stal ob strani mož, tako je lahko izpolnila svoje sanje in ustvarila studio, ki ga danes z veseljem vodita skupaj. Mož je v studiu nepogrešljiv za tehnični del izvedbe.

V studio ali na teren

Studio, ki se nahaja v stavbi Upravne enote v Mozirju ponuja široko paleto fotografskih storitev, ki potekajo po naročilu. Ker delajo tudi fotografije za različne dokumente so strankam na voljo v okviru posebnega delovnega časa, da se ne rabijo posebej naročiti. Poleg ustvarjanja portretov v studiu, se fotografska ekipa Lumi Lumi odpravi tudi na teren, kjer se osredotoča predvsem na portretno fotografijo ter fotografiranje novorojenčkov. Poleg fotografiranja za dokumente so med najbolj priljubljenimi storitvami nosečniška fotografiranja, fotografiranja novorojenčkov, krstov in drugih posebnih dogodkov, katerih spomine je vredno shraniti za kasnejša leta.

Po fotografije za dokumente največkrat prihajajo stranke iz okoliša, čedalje več strank pa prihaja tudi iz drugih koncev države. Dober glas o storitvah se je razširil predvsem zato, pove Katja, »ker se res potrudimo tudi za osebne fotografije in damo ljudem možnost, da izberejo, večkrat poizkusijo, če si na fotografiji niso všeč in so obravnavani prijazno ter srčno in nekaterim to res veliko pomeni.« Poleg portretne fotografije Lumi Lumi slovi tudi po fotografiranju na »praznični sceni«. Njen glavni snovalec je Katjin mož, ki rad ustvarja z naravnimi materiali in v sceno vloži veliko truda. Velja omeniti, da gre za večmesečni projekt, saj je po dokončanju scene potrebno vse še »polučkati« in določiti, kako in kaj, da praznično fotografiranje tudi v živo izpade popolno.

Katjin nasvet za odlično fotografijo

Ko je Katja snovala podjetje, je vedela, da bo slednje precej samosvoje in drugačno ter da bo z njim predstavila avtentično sebe. Ljubiteljica Harryja Potterja ve, da je za odlično fotografijo ključna svetloba. In če se urok za svetlobo imenuje Lumos, je Lumi Lumi njegova prijetna izpeljanka, ki poudarja pomen svetlobe. Katja zato svetuje, da se v domači izvedbi fotografiramo blizu oken ali na prostem, ko je svetloba mehkejša, torej zjutraj ali pozno popoldne. »Izberite preprosto ozadje, da bo glavni predmet na sliki v ospredju. Uporabite pravilo tretjin, tako da postavite pomembne elemente na križišča miselnih črt, ki sliko razdelijo na devet delov. Ujemite naravne in spontane trenutke, ko so ljudje sproščeni. Kasneje lahko s programi za urejanje prilagodite svetlost, kontrast in barve, to ima tudi že vsak telefon, tu lahko veliko izboljšate. Izogibajte se močnim kontrastom, torej senca-sonce. Predvsem pa uživajte!«

Poslanstvo z adrenalinom

Opravljanje fotografskega poklica je za Katjo čudovito poslanstvo, ki ujame trenutek, razkrije emocije in ustvari nepozabne spomine. Da pa zna biti delo precej adrenalinsko, pa pričata kar dve hudomušni izkušnji. Ko sta se z možem peljala po bližnjici, da bi predčasno prispela na lokacijo poroke, ki sta jo fotografirala, sta zašla na gozdno cesto, ki se je sprevrgla v vlako, seveda z avtom, povsem neprimernim za ta teren. Po silnih naporih jima je naposled uspelo, da sta prišla do ceste, za ovinkom katere je bila cerkev, v kateri je že potekala maša – le za las sta ujela začetek obreda! No, v drugi situaciji pa sta na poti na lokacijo fotografiranja po zaslugi navigacije z bratom zašla na osamelo dvorišče, s katerega ju je jezni gospodar pregнал kar s sekuro! Za odlične fotografije sta tako marsikdaj potrebna tudi dobra mera iznajdljivosti in ščepec poguma.

50 let Društva upokojencev Šmartno ob Paki – delovna in uspešna leta

Avtorica: **Martina Omladič** Fotografije: **Konrad Steblovnik**

Društvo upokojencev Šmartno ob Paki v letošnjem letu praznuje 50 let delovanja. Trenutno je vanj vključenih preko 400 upokojencev. Združuje se v Šaleško Pokrajinsko zvezo društev upokojencev, dejavno je na številnih področjih. Še posebej se člani radi udeležujejo izletov in letovanj, lepa je udeležba na športnih srečanjih ter na izobraževanjih, ki jih društvo organizira. Za uvod navajamo nagovor predsednika.

Drage upokojenke, upokojenci ter vsi bralci ŠOP-a!

Upokojenci smo se v Šmartnem ob Paki aktivno začeli združevati pred petdesetimi leti, ko je bilo ustanovljeno Društvo upokojencev (DU) Šmartno ob Paki. V vseh teh letih se je v društvo vključilo veliko upokojencev, trenutno pa imamo preko 400 članov. Mnogi od vas ste aktivni v različnih sekcijah društva, nekateri pa se udeležujete izletov oz. letovanj, ki jih organiziramo ali pa se udeležujete izobraževanj z aktualnimi vsebinami. Vse tiste, ki pa ste trenutno samo člani, prisrčno vabim, da se aktivno vključite v dejavnosti društva in si tako popestrite lep upokojenski čas. Aktivnosti so še toliko prijetnejše v času, ko smo še zdravi in vitalni, zato ne bodimo eni tistih, ki pravijo, da se še ne počutijo tako stare, da bi se vključili v društvo upokojencev.

V društvu se trudimo, da vsak član izpolni svoje interese, zato se bomo še naprej trudili za kvalitetno in koristno preživljanje časa v tretjem življenjskem obdobju.

Sem že sedmi predsednik društva, ki ga vodim od leta 2017. Vesel in ponosen sem, da skupaj z vami člani praznujemo tako visok jubilej – 50-letnico obstoja. Še naprej se bom trudil, da bo društvo združevalo upokojence in sodelovalo z ostalimi društvi v občini.

Lepo praznovanje vam želim, predsednik Avgust Reberšak

Povezovanje društva

Z ostalimi društvi upokojencev Šaleške doline se združujemo v Šaleško Pokrajinsko zvezo društev upokojencev (ŠPZDU), ki je ena od 13 zvez v okviru Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS). ŠPZDU je povezovalni člen med DU in ZDUS in preko nje se uresničujejo skupni interesi DU. Osnovna naloga pokrajinske zveze je koordinacija med društvi, medsebojno povezovanje in sodelovanje za doseg skupnih interesov.

Pod okriljem ŠPZDU se vsako leto odvija kar nekaj dejavnosti, na katerih sodelujejo tudi člani našega društva. Večje prireditve so Dnevi medgeneracijskega sožitja, srečanje članstva in srečanje članov, ki obhajajo zlato ali diamantno poroko, koordinacija dela med društvi v programu Starejši za starejše, organizacija skupnih izobraževanj, skupnih letovanj in izletov, organizacija pokrajinskih športnih iger, iz katerih se zmagovalne ekipe v posameznih športnih disciplinah uvrstijo na državne športne igre ZDUS. Pri tem naj omenimo, da se je v letu 2022 iz našega društva na državno prvenstvo uvrstila ekipa v pikadu, v letu 2023 pa ekipa v steznem kegljanju.

Od ustanovitve do danes

Društvo je bilo ustanovljeno pred 50 leti, daljnega leta 1974. Prvi predsednik društva je bil Avgust Travner, ki ga je leta 1979

nasledil Franc Slokan. Kot predsedniki društva so sledili Anton Petek, dva mandata je bil predsednik Franc Korbar, kar štiri štiriletne mandate je bil predsednik Franc Tajnšek. Leta 2013 je predsednik postal Franc Centrih, od leta 2017 pa društvo vodi Avgust Reberšak.

Predsedniku pri delovanju društva pomaga šestčlanski upravni odbor, ostali organi društva so še nadzorni svet, častno razsodišče, športno področje usklajuje referent za šport, nepogrešljivi pa sta tudi tajnica društva in računovodkinja.

DU Šmartno ob Paki ima sedež v večstanovanjski hiši v centru kraja. Ima urejene tako notranje kot zunanje prostore. Notranji so namenjeni druženju članov ob toplih in hladnih napitkih, v prostorih se med tednom srečujejo člani ob različnih športnih aktivnostih ali ob igranju taroka. Prostor je namenjen vodenju društva, opravljanju tajniških in računovodskih del. Zunanji prostori so namenjeni športnim aktivnostim, kot so balinanje, kegljanje na ruskem kegljišču in metanje krogov na klin.

Člane o aktualnostih obveščamo tako na klasičen način preko oglasne deske na sedežu društva, s plakati in preko občinskega glasila ŠOP. Vse informacije in objave o dogajanjih lahko spremljamo tudi preko spletne strani društva <https://drustva.posrcumlad.si/smartno-ob-paki> ter preko Facebook profila.

Za večjo prepoznavnost je v lanskem letu društvo oblikovalo logotip in nabavilo majice z napisom imena društva in logotipom. Tako so na tekmovanjih športniki enotni in prepoznavni. Seveda so majice na voljo tudi ostalim članom društva.

Dejavnosti društva

Kot vsako društvo tudi DU v prvih mesecih leta izvede zbor članov DU Šmartno ob Paki, na katerem prisluhnemo poročilom vodstva in organov društva. Občni zbor popestrimo s kulturnim programom, zbor pa zaključimo s pogostitvijo udeležencev.

Znotraj društva deluje **športna sekcija**, v okviru katere so najaktivnejši igralci balinanja, ruskega kegljanja, pikada, metanja obročev na klin, streljanja z zračno puško. V vseh naštetih športih se člani udeležujejo meddruštvenih tekmovanj in tekmovanj v okviru ŠPZDU. Da bi dosegli čim boljše rezultate, pridno trenirajo. Dobivajo se tedensko v določenih terminih za treninge. Ekipa članov se udeležuje tudi tekmovanj v ribištvu.

V okviru ŠPZDU smo vsako leto organizatorji katere od športnih tekmovanj, tradicionalno pa v počastitev občinskega praznika organiziramo Meddruštveno tekmovanje društev upokojencev v balinanju, ruskem kegljanju, pikadu in metanju obročev. Ob zaključku leta organiziramo tradicionalno društveno tekmovanje v pikadu.

Igranje taroka je ena od priljubljenih aktivnosti. V počastitev občinskega praznika se vsako leto organizira tradicionalni turnir v taroku, katerega se udeležijo upokojenci iz SAŠA regije in iz društev upokojencev Spodnje Savinjske doline. Sicer pa se ljubitelji taroka srečujejo v klubskih prostorih vsak četrtek.

Pohodništvo je še ena od dejavnosti, ki deluje v okviru športne sekcije društva. Organizirani so pohodi na bližnje in malo bolj oddaljene planinske točke.

Vsak torek se v okviru **Sekcije ročnih del** srečujejo ljubiteljice kvačkanja in pletenja ter drugih ročnih del. Ustvarjajo čudovite izdelke, ki jih v večini primerov namenijo dobrodelnosti. Tako je bilo porodničnicam podarjenih precej hobotnic, ki jih prejmejo nedonošenčki, »rokavčke pomagavčke« so namenile varovancem z demenco v domovih za ostarele, prav tako kvačkane žogice in kvačkane odejice za oskrbovance na invalidskih vozičkih.

Dela članice razstavljajo na raznih prireditvah v okviru občine kot tudi ŠPZDU.

Izleti in letovanja

Najbolj množično se naši člani udeležujejo izletov in letovanj. V okviru ŠPZDU se vsako leto udeležujejo letovanj v Izoli in Laktaših v Bosni.

URADNE URE TRENENINGOV IN DRUGIH SREČEVANJ ČLANOV DRUŠTVA

- torek od 9. – 11. ure Sekcija ročnih del
- sreda od 9. – 11. ure rusko kegljanje, balinanje, pikado, metanje obročev na klin
- četrtek do 9. – 12. ure igranje taroka in drugih iger s kartami

Letno sta v organizaciji društva organizirana vsaj dva izleta, ki ju, če je le mogoče, izvedemo z vlakom, saj je že nekaj let vožnja z javnimi prevoznimi sredstvi za upokojence brezplačna. V velikem številu se udeležimo tudi vsakoletnega izleta, ki ga organizira ŠPZDU.

Končuje se projekt Šmarčani k Šmarčanom. V letošnjem letu smo obiskali že osmo od devetih večjih krajev z imenom Šmartno, in sicer Šmartno v Tuhinju. Tako bomo v naslednjem letu za zaključek projekta obiskali še Šmartno v Rožni dolini.

Kulturno ustvarjanje

Med člani društva smo veseli vseh kulturnih ustvarjalcev, ki smo jih v posebni publikaciji v izdaji ŠPZDU tudi predstavili. Nastala je knjiga z naslovom Ljudje se staramo, naša dela ostajajo za vedno. Še posebej je potrebno izpostaviti našo članico Stanko Kopusar, ki je v okviru društva pravkar izdala knjigo pesmi. Predstavitev pesniške zbirke bo v knjižnici Šmartno ob Paki, kjer bo istočasno trudi razstava ob 50-letnici delovanja društva.

Izobraževanja za člane DU

Pomembno je, da starejši gremo v korak s časom in se seznanjamo z uporabo pametnih telefonov in delom z računalniki, saj je čedalje več vsakodnevnih nujnih opravil enostavnejših, če znamo uporabljati te novodobne pripomočke. Tako smo v letu 2020 pričeli s tečaji za delo z računalniki in rokovanje s pametnimi telefoni. Izobraževanja se bodo nadaljevala še v prihodnje.

Pozornost namenjamo tudi preventivi na zdravstvenem področju, saj le osveščen starostnik lahko v veliki meri pripomore h kvalitetnemu preživljanju tretjega življenjskega obdobja. V ta namen so bila organizirana različna predavanja in izobraževanja. Tudi s temi izobraževanji bomo nadaljevali.

Vsako leto se spomnimo tistih članov, ki zaradi bolezni ali starosti težko prihajajo v naše društvene prostore ali so nastanjeni v domovih za ostarele. Obiščemo jih pred božično-novoletnimi prazniki in jih obdarimo s skromnimi darili. Vsem članom, ki praznujejo okroglo obletnico, pošljemo voščilnico.

Iz tega kratkega pregleda je razvidno, da je DU Šmartno ob Paki zelo dejavno društvo, kjer vsakdo najde zase kaj zanimivega. Želimo, da se nam pridružite še novi člani, že vključene v društvo pa vabimo, da se nam pridružite pri aktivnostih, ki so vam na voljo. Takšna priložnost je že v okviru praznovanja 50-letnice obstoja društva. Odvijale se bodo aktivnosti, na katere vas vabimo, da se jih udeležite kot obiskovalci ali kot aktivni udeleženci.

Praznujmo lepo in doživeto!

PROGRAM OB 50-LETNICI DRUŠTVA

- 26. 9. 2024
Izlet v Novo mesto
- 9. 10. 2024 od 10. do 12. ure in od 15. – 16. ure
Dan odprtih vrat DU Šmartno ob Paki
- 10. 10. 2024 ob 9. uri
Pohod za člane društva upokojeincev
- 15. 10. 2024 ob 19. uri
Predstavitve pesniške zbirke Stanke Kopusar in razstava ob 50-letnici delovanja društva v knjižnici
- 17. 10. 2024 ob 9. uri
Meddruštveno športno srečanje
- 18. 10. 2024 ob 18. uri
Slovesnost ob 50 letnici društva s podelitvijo male plakete društvu

Postavljanje klopotca

Avtor: **Alojz Slemenšek, Društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki** Fotografija: **arhiv društva**

*»Sonči po trsju se grozdje zoreče
in tiho v soncu se polni z močjo
in tiho z žlahtnostjo polni se v pesmi,
ki prek goric jo klopotci pojo«.
(Janko Glazer, Jesenska pesem)*

Članice in člani Društva vinogradnikov Šmartno ob Paki smo v soboto, 10. avgusta 2024, izvedli že šesto postavljanje klopotca. Ob vsakoletnem postavljanju klopotcev je prav, da se vinogradniki spomnimo izročila, ki ohranja to dediščino, saj **klopotec kot simbol slovenskega vinograda** nosi skozi čas žlahtno sporočilo. Klopotec ni samo tehnična, temveč predvsem slovenska kulturna dediščina, ki jo v zadnjem času ponovno množično obujamo in ohranjamo. Postavljanje klopotcev predstavlja čas, ko se je nekoč gospodar, lastnik vinograda, odločal, ali bo dal viničarju odpoved ali pa ga bo obdržal še za naslednje leto. Klopotec, ta simbol vinogradov in pokazatelj prihoda jeseni, bo vse do trgatve odganjal ptiče, da bo na trti ostalo čim več sladkega grozdja.

Letos smo to nalogo zaupali članu Društva vinogradnikov Jožetu Kuglerju, ki je na domačiji Vinogradništvo Kugler v Malem vrhu zaupano nalogo odlično opravil. Predsednica Društva vinogradnikov Mojca Praprotnik je predstavila pomen in idejo postavljanja, zakaj klopotec sploh postavljati in čemu služi. Tudi podžupan Josip Lukenda je poudaril, da več ko bo takšnih prireditev, pestrejše bo življenje v naši občini.

Prireditev je odlično vodil »ovtar« Franc Fužir, igranje harmonikarja Žiga Hriberška je navdušilo obiskovalce, še posebej pa so se izkazali postavljalci klopotca na čelu s Primožem in Vitom Kuglerjem ter pomočnikom Domnom Puncer Kuglerjem. Žal se letos ni pojavil pravi veter in klopotec ni zapel svoje pesmi, ki bi ji številni obiskovalci z veseljem prisluhnili, bo pa kasneje, kajti klopotajoča pesem je nekaj posebnega, živi v dušah vinogradnikov.

Hvala domačiji Vinogradništvo Kugler za gostoljubje pri svojem vinogradu oziroma kleti, ki je marsikatero grlo odžejalo in tudi lakoto odgnalo. Naslednje leto se spet vidimo, verjetno pri drugi zidanici oziroma vinogradu, saj prireditev postaja tradicionalna.

11. Pilihov memorial v Šmartnem ob Paki in v Velenju

Avtorja: **Nataša Ribizel Šket in Emil Šterbenk** Fotografija: **Boštjan Šketa**

Letošnjo prvo julijsko soboto (6. julij) smo članice in člani AMD Društva ljudske tehnike tako kot že zadnje desetletje, organizirali naše osrednje srečanje ljubiteljev starodobnih vozil, Pilihov memorial. Ker se je ta dan v Šmartnem ob Paki odvijalo več prireditev, smo začeli v Martinovi vasi, zaključili pa na velenjski Visti. Zabeležili smo zelo dober obisk – blizu rekordnemu.

Zbrali smo se v Martinovi vasi in po zajtrku so nas na pot z dobrimi željami pospremili Slavko Šket, predsednik AMD DLT, Janko Kopusar, župan občine Šmartno ob Paki, Nataša Grom Jerina, podpredsednica FIVA in vodja pisarne SVAMZ ter Petja Grom, tajnik SVAMZ. Nato smo sedli v naša starodobna vozila in uživali v panoramski vožnji skozi Šoštanj do Velenja, kjer smo na vedno bolj poznanem in priljubljenem prireditvenem prostoru Vista pripravili zanimiv program. Na ta način smo naše eksponate tehniške dediščine približali še dosti širšemu krogu obiskovalcev. Za začetek so se člani društva Moto Gymkhana Slovenija predstavili s spretnostno vožnjo s sodobnimi motocikli. Za njimi so na prizorišče zapeljali lastniki starodobnih motociklov in avtomobilov, ki so pokazali, da vožnjo s svojimi ljubljenci obvladajo do milimetra natančno. Na Visti smo ostali do kosila in zaključka prireditve.

V Šmartnem ob Paki in na Visti smo gostili več kot 150 udeležencev, ki so se k nam pripeljali z okoli 100 starodobnimi vozili. Najstarejši avtomobil je bil, kot že nekaj zadnjih let, Ford A, letnik 1928, lastnika Mirka Remsa. Med motorji je ta naziv pripadel Sertumu 250, letnik 1935, s katerim se je pripeljal Andrej Cestnik.

Organizacija in izvedba prireditve glede na njen obseg zahteva veliko angažiranja članic in članov, a zaradi pomoči in podpore Občine Šmartno ob Paki, Mestne občine Velenje in Občine Šoštanj smo dogodek lažje pripeljali do zaključka, s katerim smo bili vsi zadovoljni.

Nasvidenje naslednje leto, do takrat pa nas lahko po predhodni najavi obiščete v našem Muzeju tehnične kulture po 2. svetovni vojni. Delo v drugi polovici leta smo začeli s klubskim sestankom 3. septembra, že 7. septembra pa se odpravljamo v Podčetrtek, na strokovno ekskurzijo, namenjeno razvoju kmetijske mehanizacije, druge vsebine pa smo z bolj turističnimi temami prilagodili za naše družinske člane.

Del vozil, parkiranih na velenjski Visti.

Po poljskih prostranstvih

Avtor: **Peter Podgoršek, Ferek, MK Packenstein** Fotografije: **Ksenija Urbanc**

Ko vročinski val pritiska na polno, se je dobro nekam umakniti. Motocikel je kot nalašč za to, obala Baltiškega morja, delta Odre in Mazurija pa po čudovitih cestah, ki sva jih prevozila, sploh niso tako daleč, kot se morda sliši.

Res je bilo vroče, na drugi avgustovski dan, ko sva se podala na pot. Preko Koroške v Avstrijo, mimo Zeltwega, pa čez Alpe v avstrijsko Podonavje. Prečkala sva veletok, ki je v tem času poln kopalcev ter številnih turističnih plovil in zapeljala v gričevja proti češki meji, jo prečkala in trema ob začetku potovanja je bila premagana.

Naslednji dan sva po lokalnih cestah prekrizarila Češko, si pogledala kapelico tisočernih lobanj ter prevozila cesto stotih ovinkov. Krkonoše – hribovje zadnjega podaljška Karpatov, kjer najvišji vrhovi in grebeni ločujejo Poljsko in Češko, je bila najina prva dvodnevna postaja. Pridno sva »cikcakala« med temi hribi. Pogledala »Projekt Arado« – skrivni Hitlerjev podzemni center za razvoj naprednih orožij, skakalnice v Harrachovu, nekaj dvorcev in jezer ter se povzpela na vrh grebena, nad izvir reke Elbe, od koder se odpira pogled na obe državi.

Sledil je transfer preko centralne Poljske, z ogledom Poznana, vse do pojezerja v okolici Žnina in Biskupina. Ta kraj je znan po obsežnih arheoloških najdiščih in arheologi so tukaj uredili privlačen muzejski park z rekonstrukcijami različnih bivališč, od prazgodovine do starega veka. Kolibe, hiše in trdnjave v vsej

svoji veličini spremljajo kustosi v avtentičnih oblačilih in se ne pustijo motiti pri opravljanju številnih obrti iz tistih davnih časov. Svojevrstna atrakcija je tudi ozkotirna železnica, ki povezuje okoliške kraje in se med drugim ustavi tudi ob vhodu v park.

Potovanje sva nadaljevala v smeri Pile in Inskega jezera, katero je edinstveno zaradi svoje kristalno čiste vode, nato pa obrnila proti spodnji dolini Odre, do »Ukrivljenega gozda«, ki je ime dobil po značilnih sedlasto zavutih drevesih, ki so posledica odrezanih vrhov ob pogozdovanju. Reko Odro sva nato spremljala vse do izliva v Baltiško morje.

Na Baltiku je te dni vladal pravi vročinski val z dnevnimi temperaturami preko 25°C. Morje je dosegalo celo izjemnih 20° C! Turistov je bilo polno vsepovsod, kot na nam znanem Jadranu in celo na obsežnih peščenih plažah je marsikje vladala gneča. Najin namen pa seveda ni bil poležavanje na soncu, mudilo se nama je naprej, saj je bila vožnja po teh cestah resnično čudovita, kot tudi narava, ki naju je obdajala. Zapeljala sva na dobrih 20 km dolg polotok Hel, ki na severu celine štrli globoko v Gdanski zaliv, ob povratku nazaj pa naju je edinokrat na celotnem potovanju močno oprala nevihta. To popoldne in večer sva preživela v čudovitem pristaniškem mestu Gdansk, ki je zaradi svojih številnih kanalov nekoliko podoben Benetkam ali Amsterdamu. Od tu pa vas lahko trajektne poti odpeljejo na Švedsko, Dansko ali Finsko.

Naslednje dni sva obrnila v notranjost, proti vzhodu, v smeri Mazurije. Na poti sva pogledala izjemno ohranjen in verjetno najbolj poznan grad Malbork ter edinstven sistem dvigovanja bark med plovnicami Elblag. Slednji s pomočjo vodne sile in sistema tračnic prepelje barke po kopnem iz enega v drugi kanal tudi do 100 m višinske razlike. Mazurija je sicer v svetu znana po dvornem plesu, sama pokrajina pa je izjemen skupek čudovite narave, številnih res velikih jezer, gozdov in obdelovalnih površin.

Na najinih motokrogih sva se tu najbolj približala tromeji z Litvo ter ruskim Kalingradom, srečala pa sva tudi pravega divjega losa, ki se je moji prvi dami pustil celo dotakniti.

Potem sva obrnila nazaj proti jugu, se ustavila v Lodžu ob »ogledalnem srcu«, severno od Krakova pogledala gradove orlovih gnezd ter najmlajšo graščino poljskih kraljev v Niepolomicah. Reko Rabo sva prečkala na splavu in obiskala posebej pisano vas Zalipie, kjer vaščani fasade svojih domov krasijo z različnimi, skoraj že kičastimi poslikavami.

Zadnje dni najine poljske turneje sva preživela v Podkarpatju in raziskovala ceste ter okolico največjega akumulacijskega jezera Solina, ki pa ima tudi zelo velik turistični pomen. Vodni športi, plovba po jezeru, taborjenje in pohodništvo prinašajo dobiček tem krajem. Stavbna zanimivost te pokrajine, v neposredni bližini meje z Ukrajino in Slovaško pa so številne lesene cerkve.

Na poti domov sva prečkala Karpate in si v slovaških Košicah ogledala katedralo Sv. Elizabete, ki je največja gotska cerkev v državi in sprejme do 5000 obiskovalcev. Tu sva ponovno dosegla srednjeevropski vročinski val ter motoristično prijetne temperature, ki so naju vseskozi spremljale, zamenjala za vročino. Ta naju je spremljala zadnje dneve vožnje preko Madžarske in Hrvaške.

V 14 dneh sva prevozila 5200 čudovitih kilometrov. Najin dom je bil šotor, za polne želodčke pa je najpogosteje skrbel kar plinski kotliček. Varno sta naju prevažala velika in močna konjička BMW K1600 Bagger ter Indian Super Chief Limited. Poljska se je ob tej najini avanturi izkazala kot izjemno urejena, varna ter bogata dežela s čudovitimi cestami, naravnimi in zgodovinskimi znamenitostmi. Baltiško morje ter številna jezera pa so lahko dobra alternativa vsem tistim, ki radi potujejo, pa jim gneča ter vročina Jadranskega morja ne dišita preveč.

MoPZ Franc Klančnik na Triglavu

Avtor: **Dejan Vodovnik** Fotografija: **arhiv MoPZ Franc Klančnik**

Končno nam je uspelo! Ja res je, nekaterih stvari se na da prehiteti niti predvideti. Vztrajali smo in kljub nekajkratnim neuspehim poizkusom končno uspeli osvojiti slovenski ponos.

Nekateri prvič, mnogi pa že večkrat, smo se v sredo, 14. avgusta 2024, odpravili proti Pokljuki. Čutilo se je vznemirjenje, priznamo, pričakovanja so bila velika.

S spoštovanjem do gora in s spoštovanjem do slovenske zastave smo s ponosom in rosnimi očesi hiteli pripovedovati vsem, od kod smo, kdo smo. Narava nam je v vsej svoji veličini ponudila dva prekrasna dneva. Dneva, katera bosta ostala zapisana z velikimi črkami med člani zbora in med vsemi podporniki oziroma prijatelji, ki so nas spremljali. Slovenska pesem je donela na vsakem koraku, ob vsaki priložnosti.

Nismo bili v popolni zasedbi, a vendar z mislimi pri vseh. Zapeti pesem Triglav na vrhu domovine, so posebni občutki. Odpeti mašo na Marijin praznik pri najvišje ležeči kapelici, to pa je težko opisati z besedami. Verjamemo, da si je lahko vsakdo napolnil dušo na takšen ali drugačen način.

Hvala vsem za podporo, predvsem pa občini Šmartno ob Paki in Planinskemu društvu Šmartno ob Paki, z vodniki na čelu.

»Oj Triglav moj dom, kako si krasan!«

Dogajanje v knjižnici

Avtorica: **Maja Praprotnik, Knjižnica Šmartno ob Paki**

Z novim šolskim letom se v knjižnici začena tudi nova bralna sezona, ki prinaša pestro dogajanje prav za vse generacije. Ob mednarodnem dnevu pismenosti, ki ga obeležujemo 8. septembra, bomo v Knjižnici Velenje uradno otvorili bralno značko za odrasle.

Vabimo vas, da se nam pridružite v ponedeljek, 9. septembra 2024, ob 19.19, ko bomo gostili avtorja Avgusta Demšarja, ki bo predstavil svojo knjigo Estonija. Bralno značko za odrasle bomo zaključili 23. aprila 2025, ko obeležujemo svetovni dan knjige.

V mesecu oktobru pa bo živahno tudi v Knjižnici Šmartno ob Paki:

- V četrtek, 10. oktobra 2024, ob 16.30, začenjamo z novo sezono pravljичne joga za otroke. Pravljična joga je zanimiva kombinacija pripovedovanja in telovadbe, ob poslušanju zgodbe otroke popelje v svet jogijskih položajev (asan). Spodbuja gibčnost in domišljijo, hkrati pa omogoča otroku, da je, kar želi biti. Je ena redkih dejavnosti, kjer ni tekmovalnosti in ki jo vsakdo zmore. Ta aktivnost ni samo zabavna, ampak tudi koristna, saj pomaga izboljšati koordinacijo, poveča koncentracijo, umiri dihanje, spodbuja domišljijo in še mnogo več. Pravljična joga je primerna za otroke od tretjega leta dalje.

- V torek, 15. oktobra 2024, ob 19. uri, bo večer namenjen poeziji in spominom. Prisluhnili bomo predstavitvi pesniške zbirke Stanke Kopušar in otvorili razstavo ob 50-letnici Društva upokojencev Šmartno ob Paki.

Poleg zanimivih dogodkov pa vas v knjižnici čakajo tudi številne knjižne novosti, nagrajene knjige, zlate hruške, Pikina in predšolska bralna značka ter drugi literarni biseri. Obiščite knjižnico, izberite si svojo najljubšo knjigo, se potopite v svet domišljije in delite z nami vaše bralne izkušnje.

Veselimo se vašega obiska!

Razglasitev rezultatov ocenjevanja vin letnika 2023 in podelitev priznanj

Avtor: *Alojz Slemenšek, Društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki* Fotografija: *arhiv društva*

Društvo vinogradnikov Šmartno ob Paki je organiziralo v četrtek, 16. maja 2024, prireditev Razglasitev rezultatov ocenjevanja vin letnika 2023 in podelitev priznanj v dvorani Gasilskega društva Šmartno ob Paki.

Po nagovoru predsednice društva Mojce Praprotnik, Vinske kraljice Slovenije Sanje Ferjančič, župana občine Šmartno ob Paki Janka Kopušarja in Vinskega viteza slovenskega reda Ivana Mijoškega in kulturnem programu v izvedbi ljudskih pevcev Prijatelji in mladih harmonikašev Tilna Kumarja in Maje Kovačič, smo podelili priznanja za dosežene ocene vina po posameznih sortah, podelili smo 7 priznanj za Prvake sort in 3 priznanja Šampion. Pri podelitvi so sodelovali zgoraj omenjeni gostje in predsednica Društva vinogradnikov Mojca Praprotnik.

Predsednica društva je v uvodnem nagovoru navedla težave, s katerimi smo se spopadali v lanskem letu, saj je bil pridelek zaradi toče in bolezni majhen, vseeno pa smo pridelali odlična vina. Vinska kraljica Sanja Ferjančič je poudarila, kako vesela je, da smo

jo povabili na podelitev, predvsem pa je uživala v kletah naših vinogradnikov, ki jih je imela možnost obiskati. Domov se vrača z odličnimi občutki, ker jeokusila naša zelo kvalitetna vina, ki so odraz strokovnega dela naših vinogradnikov.

Letos smo na ocenjevanju dosegli odlično skupno oceno, in sicer 18,18 točk. Podelili smo 45 zlatih in 12 srebrnih priznanj.

Najbolje ocenjena vina po sortah

Zvrst bela: Matija Blagus in Gregor Kladnik

Laški rizling: Lovro Mauer

Chardonay in Sauvignon: Jože Kugler

Rumeni muškati: Marko Juvan

Modra frankinja: Vinotoč Primožič

Naziv šampion za leto 2024

Šampion bela vina: Jože Kugler; Sauvignon

Šampion rdeča vina: Vinotoč Primožič; Modra frankinja

Šampion za vino posebne kakovosti: Mihael Fajfar; Kerner I. 2011

Celotno prireditev je odlično povezoval Franc Fužir.

Po podelitvi je sledilo družabno srečanje vinogradnikov in ljubiteljev vinske kapljice z vodeno degustacijo osmih vzorcev najbolje ocenjenih vin, ki ga je strokovno vodil vinski vitez Ivan Mijošek s pomočjo vinske kraljice in predsednice društva vinogradnikov.

Pred prireditvijo pa so gostje skupaj z vinsko kraljico in vinskima vitezoma obiskali kleti naših vinogradnikov, in sicer »Pr Obad« – Juvan v Rečici ob Paki, Vinogradništvo Kugler, Vinotoč Primožič in Špančevo zidanico (vsi v Malem vrhu).

KULTURA

Larina skrivnost – I. del

Avtorica: *Jolanda Perger, Literarna sekcija Potke*

»Pozdravljen Jaka. Se greva igrati na igrišču?« vpraša Lara prijatelja, ki ga je srečala na hodniku njihovega pisanega bloka. Jaka se je najprej razveselil te ideje, potem pa je žalosten pogledal v tla.

»Kar naprej se želiš igrati na igrišču. Pa še težko se je igrati s tabo. Tako zelo si hitra in spretna, da te nikoli ne morem dohiteti.«

»Oh daj no, saj je samo igra. Veš, vedno pa ni bilo tako. Če obljubiš, da boš obdržal veliko skrivnost zase, ti jo zaupam.«

»Ja, ja, seveda obljubim, povej jo.«

Sedla sta pod veliko zeleno lipo, preverila če sta zares sama in Lara je začela pripovedovati.

Nekoč je po našem morju plavala dolgolasa in zelo igriva morska deklica. Imela je prekrasno svetlikajočo plavut. Rada se je podila za

ribicami, se z njimi igrala skrivalnice ter iz peska na morskem dnu delala potičke in gradove. Iz morskih alg si je spletala kronice in hodila v pravo morsko šolo. Za najboljšega prijatelja je imela raka Žaka. Zdelo se je, da je srečna. Vendar pa je bila globoko v srčku zelo žalostna. Vsak dan je po pouku na skrivaj na obalo hodila gledat otročke, ki so se podili sem ter tja. Skakali in plezali so na igrišču, ki so jim ga odrasli naredili v lepi senčki tam blizu. Tako zelo si je želela, da bi namesto svoje lepe plavuti imela noge in bi z njimi lahko skakala in tekala tudi ona.

Nekega dne se je odločila, da bo svojo skrivno željo zaupala prijatelju raku Žaku. Ko je Žak to slišal, se je sicer najprej začudil, saj je imela Lara res prekrasno plavut, vendar ni želel da bi bila prijateljica žalostna. Spomnil se je na svojo teto, ribico Zlatko, ki izpolnjuje želje. Peljal jo je k njej in Lara ji je vse povedala.

Adijo počitnice, pozdravljen, Poznopoletni festival

Avtorica: **Andreja Urnaut, MC Šmartno ob Paki** Fotografije: **arhiv MC Šmartno ob Paki**

Toliko lepih doživetij smo strnili v tem poletju, da je (povsem zares) kar prehitro minilo. A kot imajo prav posebno sproščeno energijo vroči dopustniški dnevi, bodo tudi prihajajoči, morebiti bolj produktivni, marsikomu prinesli kakšne nove začetke in z njimi val sveže, vzpodbudne energije.

Že v prvih štirinajstih dneh julija smo se vsak dan s širokim nasmehom z osnovnošolci različnih starosti veselili nepozabnih počitniških dogodivščin v sklopu otroškega počitniškega živčava. Povezali smo se z našimi društvi in pripravili zanimiv program: pohod in športne delavnice z Lukom, obisk gasilcev PGD Šmartno ob Paki, peko žemljic in palačink s članicami turističnega društva, zabavne in družabne igre na prostem, likovno delavnico z Adno, dan z našimi taborniki in športne urice ter vodne igre z Nejcem in Žanom. Nadejamo se še več tako izpolnjujočih sodelovanj in se vsakemu posebej še enkrat zahvaljujemo.

V zadnjih dveh avgustovskih tednih pa je bil počitniški živčav najprej povsem še pod vtisom olimpijskih iger v Parizu in naše zlate Janje Garnbret. Na zunanji balvanski steni pod kozolcem smo z vaditeljico Saro urili mlade plezalne navdušence v kar dveh polnih skupinah, se nato merili še v športnih spretnostih z Lukom, ustvarjali morske motive v ustvarjalni delavnici in nadobudno srkali znanja v zanimivi tridnevni delavnici Digitalni ustvarjalec. V našem navdušenju bi kar podaljšali počitnice...

In zdaj nas čaka to naše sproščeno poznopoletno druženje pod prireditvenim šotorom ob našem Mladinskem centru. Da se naužijemo dobrih vibracij in skočimo polni sonca v jesen!

Pridite uživati z nami:

- 6. septembra pričenjamo ob 18.00 uri s poznopoletno tržnico, koštiljado, poslikavo obraza, srečelovom in ob 20.00 uri z neponovljivim koncertom Mance Špik z bendom. Manca je v tem letu pričela z jubilejno koncertno turnejo po Sloveniji, ob njeni 20-letnici delovanja. S svojim odločnim, a božajočim glasom in odprtim srcem, ki ustvarja prelepe pesmi, ki jih piše sama, nam bo predstavila zgodbo dekleta, ženske, matere, prijateljice, glasbenice... Njeno zgodbo. Celoten otvoritveni dogodek s koncertom je brezplačen.

- 13. septembra nas bo z odra pozdravila pisana družina stand up komikov: Tin Vodopivec, Alen Borišek, Alen Mastnak in Uroš Kuzman. Gostitelj večera bo Uroš Kuzman, komik in matematik, ki smo ga že večkrat gostili na odru Poznopoletnega festivala, pridružili pa se mu bodo Tin Vodopivec, ki je eden izmed začetnikov stand up komedije in režiser filma Nekaj sladkega ter oba Alena, ki sta sicer novejša obraza na sceni, vendar že dobri dve leti navdušujeta občinstvo po Sloveniji. Zagotovljen večer poln pristnega smeha!

- 20. septembra zaključujemo Poznopoletni festival z odlično skupino Fed Horses, ki je velika in pomembna osvežitev v slovenski popularni glasbi. S svojim ustvarjanjem prispeva h krajinski in žanrski različnosti domače glasbene scene ter je sinonim za kakovostno popularno glasbo. To ustvarja na presečišču indieja in popa. Z novoizdanim albumom M. L. A. D. se poklanja področju duševnega zdravja in odstira novo zvočno krajino, izmikajoč se začetnemu kantriju. Koncert organiziramo skupaj s Klubom študentov šmarške fare.

Za še več informacij nas poiščite na FB in IG, vstopnice za plačljiva dogodka (stand up večer in koncert Fed Horses), pa lahko rezervirate preko pisarna@mcsop.si ali nas pokličete na 064 167 940.

Zaključimo to naše poletje na sproščen, vesel in navdihujoče zabaven način!

UJETE POČITNICE (fotografski in literarni natečaj)

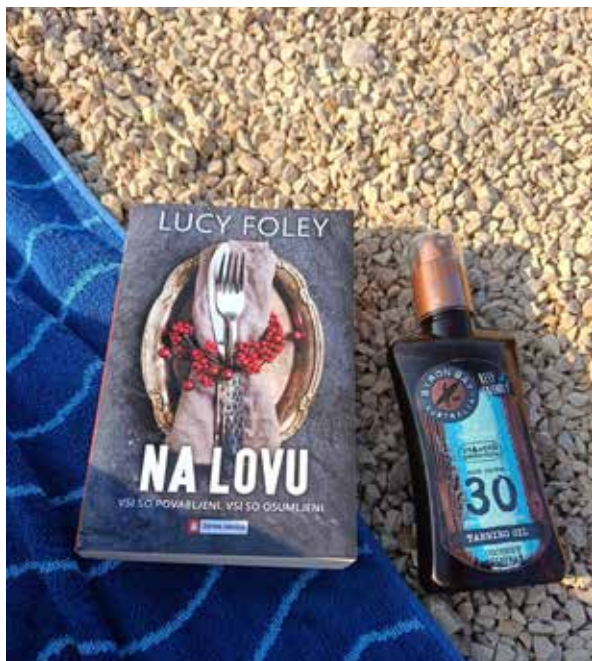
Objavljamo nekaj izbranih poletnih utrinkov, ki smo jih prejeli na natečaj "Ujete počitnice". Zahvaljujemo se vsem sodelujočim, ki bodo prejeli tudi praktične nagrade. Naj traja, to čudovito poletje...

Metka Šprahman

Jan Tanjšek

Valerija Jeseničnik

Darja Arh Centrih

JEŽEK

Janja Grubelnik, Literarna sekcija Potke

Ježek, ježek
kam hitiš?
A v mojih rokah
sladko ždiš?

Ježek, ježek
kje si bil?
Si se na mojih rokah
z bratcem kaj spočil?

Janja Grubelnik

Kot vedno, pestro taborniško poletje

Avtorica: *Diana Podgoršek, starešina DT rod Hudi potok Šmartno ob Paki* Fotografije: *arhiv RHP*

Nazadnje, ko smo se slišali, smo zaključevali še eno uspešno šolsko leto. Sedaj pa se javljamo polni novih doživetij in bogatejši za vrsto novih prijateljstev.

Najprej smo junija poslovili od šolskega leta z zaključnim taborjenjem ob Žovneškem jezeru. Dodobra smo spoznali okolico jezera, zgodovino gradu Žovnek, nekateri najmlajši pa so se prvič srečali s spanjem v šotoru in prepevanjem taborniških pesmi pod milim nebom.

Najmlajši člani pred Žovneškim gradom.

Vse skupaj je bila dobra priprava na to, kar nas je čakalo julija

Letos je v Ribnem taborilo 30 naših članov. Skupaj s člani drugih rodov smo znova izpeljali odličen program in otrokom omogočili nepozabnih 10 dni v naravi. Tema letošnjega taborjenja je bila »Voda – vir življenja«, zato smo bili le malo suhi, kar nam je dobro delo v vročih dneh.

Prvo 10-dnevno taborjenje so pogumno in brez težav prestali tudi prvošolčki.

Vod petošolcev letos prvič med GG-ji.

Poletje je bilo pestro tudi za PP+ člane

Najprej smo evalvirali šolsko leto, potem pa je skozi poletje sledilo nekaj športno preživetih dni, namenjenih brezskrbnemu druženju. Nekaj članov se je udeležilo specialnih izobraževanj Zveze tabornikov Slovenije, s katerimi so obogatili svoje znanje in bodo ogromno doprinesli k delu v prihodnje.

PP+ člani na pohodu na Viševnik

Sedaj pa se počasi začenjajo priprave na novo taborniško leto

Ob tej priliki vabimo vse, ki jih zanima, kaj pri tabornikih počnemo, da se nam pridružijo na taborniških srečanjih **od oktobra dalje**. Spremljajte našo Facebook in spletno stran rhp.taborniki.si za več informacij!

V novo šolsko leto pod smejočim se sončkom

Avtor: *Bojan Juras, ravnatelj OŠ bratov Letonja Šmartno ob Paki*

Tudi v prihajajočem šolskem letu bomo na šmarški šoli sledili zavezi izvajanja kvalitetnega pouka v vseh oblikah, tudi v okviru razširjenega programa, kamor uvrščamo naše tradicionalne projekte – od povsem našega domovinskega dneva do dobredelnih, kot sta že več kot dve desetletji uveljavljena Miklavžev sejm in Sončkov tek.

Tokrat se bomo še posebej posvetili dvigu bralne pismenosti, strokovni aktivni so zastavili številne smernice za delo do uresničevanja tega večletnega cilja, tudi letos nadaljujemo z uvedenim vseletnim projektom Za lepši vsakdan, poleg tega pa v skrbi za lepo in urejeno okolico šole uvajamo poleg vsakotedenskega čiščenja in urejanja šolskega okoliša še posebne tehniške dneve, namenjene prav temu.

Večjih investicijskih posegov v tem poletju nismo načrtovali, smo pa izvedli temeljita vzdrževalna dela, namestili še nekaj novih klimatskih naprav v učilnicah, ki jih še niso imele, v nekaj razredih zamenjali ali zložili parket ter posodobili IKT. Med večje delo sodi ureditev sistema odvodnjavanja pri cisterni, sanacija odtokov in pomembna pridobitev za naše šolarje – postavitve še enega pitnika na otroškem igrišču.

Šmarška šola že nekaj let beleži nenehno rast učenek in učencev, tokrat bo prvič šolski prag prestopilo 34 prvošolčkov, skupaj bo v prihajajočem šolskem letu 332 vseh šolarjev.

Vsaka šola daje s svojo dediščino in predvsem s strokovnim in srčnim kadrom svoj pečat. Primerjanje šol med seboj se mi ne zdi smiselno, zagotovo pa je prednost šmarške šole ta, da gre za ravno prav veliko in zato obvladljivo ter prijazno podeželsko šolo, kjer stavimo na odprt dialog, kvalitetne strokovne delavce, sodobno opremljene učilnice, številne, v slovenskem merilu prepoznavne projekte in široko paleto možnosti interesnih dejavnosti – učenci lahko na šoli trenirajo nogomet, rokomet, košarko, judo, šah, pojejo v pevskih zborih, obiskujejo glasbeno šolo, plešejo, ustvarjajo ipd. Šola je vpeta v življenje kraja prijaznih ljudi, starši naših učencev so več kot pripravljeni sodelovati in podpirati šolske projekte, učenci pa so pozitivno motivirani in med seboj povezani.

Kot vsaka šola čutimo določene pomanjkljivosti, želimo si več sredstev, radi bi znova uredili učilnico na prostem ter končali odisejado neurejenih razmer glede zunanjega otroškega igrišča v vrtcu Sonček.

KARIKATURA

Planinska orientacija – branje zemljevida in uporaba aplikacij

Avtor: *Danilo Verzelak, Planinsko društvo Šmartno ob Paki*

Ko govorim o orientaciji v planinah ne mislim na orientacijsko tekmovanje, ampak na praktično uporabo različnih papirnatih kart, kompasa in modernejših aplikacij na telefonih, ki so nam lahko v veliko pomoč na neznanem terenu.

To kompleksno temo bom skušal razložiti čim bolj enostavno, vendar brez nekaj osnov, ki jih moramo vedeti, ne gre. Za uspešno rabo aplikacij moramo najprej obvladati osnovno branje klasičnega zemljevida in kompasa. Vse aplikacije namreč za podlago uporabljajo papirnat karte (običajno OpenStreetMap ali OpenTopoMap), od posodabljanja količine in vrste podatkov pa sta odvisni kvaliteta in uporabnost aplikacije. Seveda so bolj natančne karte plačljive.

Osnove branja kart

Vsaka karta je opremljena z merilom in različnimi topografskimi znaki, ki se jih moramo naučiti, čeprav je običajno zadaj napisan tudi pomen znakov. Smisel karte je v tem, da se lahko orientiramo na neznanem področju, določimo naše stojišče in najdemo najboljšo pot do našega cilja. Kako pa to narediti? Potrebujemo karto, kompas, ravnilo in svinčnik. Vedno iščemo stojišče na karti, na razglednem terenu, kjer bomo lahko določili neke znane, prepoznavne točke (cerkev, vrh, grad...). Karto položimo vodoravno in se s pomočjo kompasa orientiramo proti severu. Kompas z ravnim delom položimo na rob karte in vse skupaj zasučemo, da nam magnetna igla kaže na sever (pazimo na kovinske predmete, ki lahko vplivajo nanjo). Sedaj pa izmerimo kot (od naše natančnosti je odvisna točnost meritve) med nami, znano točko in severom ter narišemo na karto. Ko bomo to storili z vsaj tremi orientirji vidimo na stičišču črt naše stojišče na karti. Sedaj vidimo, kje smo in kako bomo najbolje prišli do cilja.

Karte so različne po namembnosti, merilu in natančnosti. Najbolj natančne so državne topografske karte v merilu 1:25.000 ali geodetske karte (1:5.000), vendar so za naše potrebe primernejše karte, ki jih izdaja PZS v merilu 1:50.000 in podrobnejše 1:25.000, pa tudi razne promocijske turistične karte so uporabne.

Uporaba aplikacij

Recimo, da smo osnove o branju kart osvojili in lahko gremo na uporabo različnih aplikacij, kjer odpade zahtevno določanje stojišča, čeprav se moramo zavedati, da je natančnost odvisna od števila satelitov, ki »vidijo« našo napravo – več jih je, bolj točna je meritev. Nad nami je več kot 40 satelitov (odvisno od telefona), vendar je običajno uporabnih manj kot 20, z dovolj dobrim signalom pa le 2 do 5, kar je primerljivo z ročnim določanjem našega stojišča. Ker nimamo dostopa do vojaških satelitov, je možno odstopanje od 5 do 50 m. Zato previdno in z razmislekom kaj vidimo na telefonu in kaj je dejansko na terenu.

Aplikacij je ogromno in od nas je odvisno, kaj bomo izbrali. Potrebujemo malo boljši telefon in rezervno napajanje, saj tudi najzmogljivejši telefoni kar hitro ostanejo brez energije. Najslabša možnost je uporaba Google zemljevidov, čeprav ima ta aplikacija veliko dobrih lastnosti, vendar le v mestih oz. dobro na ažuriranih lokacijah (letališča, parkiranje v mestu, deljenje lokacije, prenos zemljevida), kar pa planinske poti niso, zato jo za pohodništvo odsvetujem. Še OpenTopoMap je le pogojno sprejemljiv.

Za naše namene bo zagotovo najbolj uporabna aplikacija maPZS, ki jo ureja PZS. Pravzaprav ne gre za aplikacijo, ki bi jo naložili, ampak program, ki ga poiščemo na <https://mapzs.pzs.si> in sledimo navodilom. Ko namestimo bližnjico na telefon, deluje kot vsaka druga aplikacija. Najbolj pomembno je, da so vrisane vse registrirane planinske poti v Sloveniji z vsemi aktualnimi posodobitvami, dodajajo pa se tudi druge turistične in kolesarske poti. Aplikacija maPZS je večletni projekt PZS v sodelovanju z vsemi planinskimi društvi, markacisti in drugimi strokovnimi sodelavci tudi iz Fundacije za šport in Zavoda za gozdove Slovenije. K večji ažurnosti o stanju na poteh lahko veliko prispevamo tudi pohodniki, če javljamo posebnosti na poti v bazo podatkov. Aplikacija maPZS omogoča nalaganje karte na telefon za uporabo na področju brez signala. Da je aplikacija brezplačna, je samo še dodaten plus. Pred uporabo svetujem, da si preberete navodila v zavihku Pomoč in legendo karte.

Podobna aplikacija za Slovenijo je še Monolit2go, ki pa žal ne nudi prednaložene karte, poti niso tako dobro označene, ima pa dobre opise posameznih odsekov poti (ima jih tudi maPZS, vendar malo drugačne) in najnovejša APPEAK, ki je v praksi še nisem podrobneje preizkusil, ima pa zanimiv pogled na pot v 3D. Za Hrvaško priporočam <https://www.hps.hr/karta/> – to je interaktivni zemljevid hrvaške, žal pa ni tako dodelan kot maPZS, čeprav je ažuriran in uporaben. Od plačljivih aplikacij priporočam Locus map classic pro, ki za malo denarja ponuja veliko.

Za več informacij

Kogar zanima več o tej temi, si lahko v arhivu Planinskega vestnika prebere več člankov. S kombinacijo več aplikacij, pisnih informacij in nasvetov pohodnikov, ki so tam že bili, si boste lahko okvirno sestavili sliko ture za vaše potrebe. Naj vas ne zavedejo mamljive slike in objave na družbenih omrežjih, saj ne poznate ozadja objave (predvsem fizične in psihične kondicije udeležencev). Kar nekemu predstavlja nekaj lahkotnega, je morda za drugega skoraj nepremagljivo. Vzemimo za primer vzpon ali spust čez Turski žleb nad Okrešljem. Tu so se že marsikomu zatresle roke in noge na ohlapnih jeklenicah, čeprav je prava nevarnost padajoče kamenje iz stene Turske gore. Nevarnih poti ni, če smo nanje pripravljeni in ne precenjujemo svojih zmoglosti, seveda pa smo tudi v društvu vedno na voljo za kakšen praktičen prikaz.

Katerokoli aplikacijo boste že uporabili naj vam bo zgolj v dodatno pomoč pri klasični karti. Držite se načela »beri karto in domačina vprašaj za pot«. Karkoli boste že izbrali, računajte, da ničesar ni stoodstotno pravilno in zato opazujte pot in okolico. Če vas gpx sled vodi v brezpotje in prepadni svet, je zagotovo napaka, zato se vrnite na uhojeno pot ter sledite markacijam ali poti. Na vsako pot se pripravite že doma, upoštevajte vremensko napoved, vaše fizične zmogljivosti in imejte dovolj časa za varno vrnitev na izhodišče, če bi slučajno šlo kaj narobe. Držite se markiranih poti in ne iščite bližnjic, če so še tako mamljive. Za zvin ali zlom gležnja je dovolj le napačna obremenitev noge na »bližnjici«.

Ne zanašajte se na nesebično pomoč GRS in ne obremenjujte jih z vašim nespametnim ravnanjem. V tujini lahko to postane tudi zelo draga izkušnja, ki je osnovna članarina B ne bo pokrila. Toplo pa priporočam, da se zahtevnejših poti lotite v spremstvu licenciranega vodnika PZS, ki je usposobljen, da vas varno pripelje na cilj in nazaj domov.

Za primerjavo slika terena iz maPZS, Locus map classic pro s karto PZS, karta v Monolit2go ter primer opisov poti, ki jih dobimo, ko kliknemo nanjo in OpenTopoMap za isto območje.

Prijetno hojo in varen korak!

-

Dobrič - Gora Oljka
lahka planinska pot
1,8 km stran 2,4 km dolgo
-

Vinski vrh - Gora Oljka
lahka planinska pot
1,8 km stran 5,6 km dolgo
-

Planinski dom na Gori Oljki - Gričar
lahka planinska pot
1,8 km stran 4,4 km dolgo
-

Skorno - Veliki vrh
lahka planinska pot
2,5 km stran 4,6 km dolgo
-

Gričar - Vaga
lahka planinska pot

- Odkrij v bližini
- Pohod
 - Kolo
 - Ostalo
 - POI

POZNO POLETNI FESTIVAL

MLADINSKI CENTER ŠMARTNO OB PAKI

6. 9. 2024 ob 18.00 Koštiljada, poznopoletna tržnica, srečelov, zabava za velike in male
ob 20.00
MANCA ŠPIK Z BENDOM (Prost vstop)

13. 9. 2024 ob 20.00 Stand up večer
TIN VODOPIVEC, ALEN BORIŠEK, ALEN MASTNAK, UROŠ KUZMAN
VSTOPNICE: predprodaja: 12 €, na dan dogodka: 15 €

20. 9. 2024 ob 20.00 Koncert
FED HORSES
VSTOPNICE: earlybird (prvih 20 vstopnic): 12 €, predprodaja: 15 €, na dan dogodka: 18 €

REZERVACIJA IN PRODAJA VSTOPNIC za plačljiva dogodka: Mladinski center Šmartno ob Paki, 064 167 940 in pisarna@mcsop.si

GOLČNIK
GLASBENO IZOBRAŽEVANJE IN SVETOVANJE, D.O.O.

LET 25

VABLJENI K VPISU 2024

(p)osebno glasbeno doživetje!

POUČUJEMO:
diatonično harmoniko | kitaro
bas kitaro | bariton | klavir | klaviature
klavirsko harmoniko | solo petje | bobni

NAJDETE NAS:
Škale pri Velenju
Prebold | Šmartno ob Paki

Izposoja instrumentov

robert.golicnik@siol.net 041 661 229 www.golicnik.si

digi info točka

Nabor storitev:

- ▶ Uporaba **elektronske osebne izkaznice**,
- ▶ Prijava v elektronske storitve in **elektronsko podpisovanje**,
- ▶ Portal državne uprave **gov.si**,
- ▶ Dostop do elektronskih storitev na portalu **eUprava**,
- ▶ Registracija in prijava v portal **SPOT**,
- ▶ Uporaba storitev eZdravja na portalu **zVEM**,
- ▶ Dostop do **e-storitev ZPIZ**,
- ▶ Uporaba davčnega portala **eDavki**,
- ▶ Dostop do elektronske **zemljiške knjige**,
- ▶ Uporaba **elektronskih vinjet** na portalu DARS,
- ▶ Storitve v zvezi s **študijem in štipendijami**,
- ▶ Storitve MKGP in UVHVVR, portal Volos,
- ▶ Prepoznavna spletnih nevarnosti, center SI-CERT.

DIGI INFO VELENJE
OOZ, Stari trg 2, 3320 Velenje

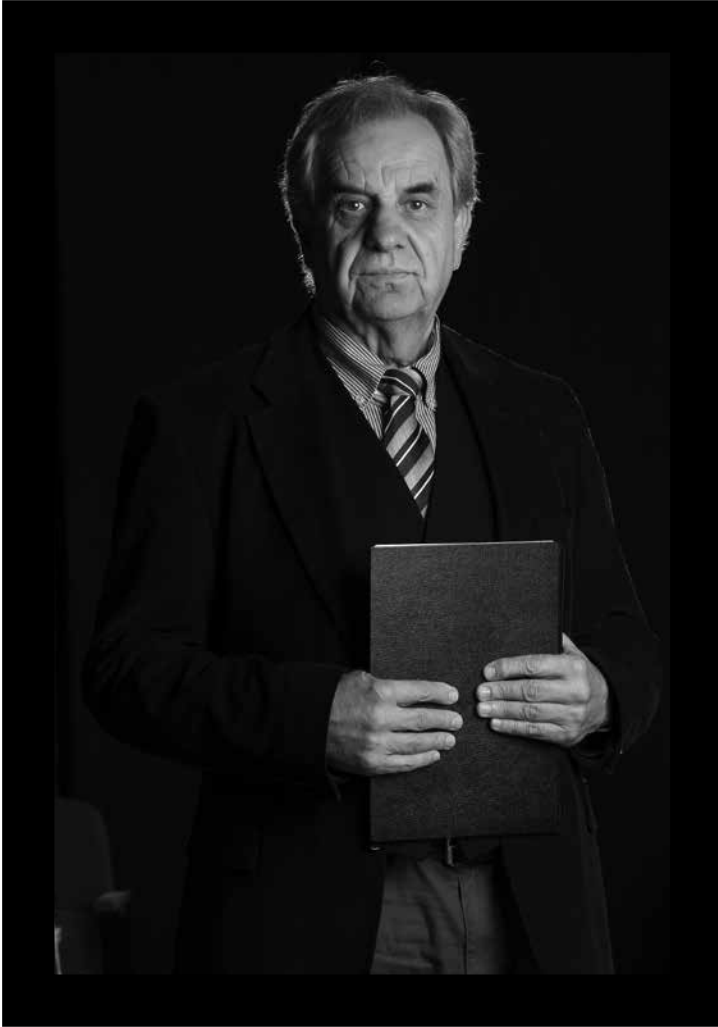
PONEDELJEK	08:00 - 12:00
TOREK	12:00 - 15:00
SREDA	13:00 - 16:00
ČETRTEK	08:00 - 12:00
PETEK	08:00 - 12:00

Pomoč pri uporabi digitalnih javnih storitev je **brezplačna** oziroma financirana s strani Ministrstva za digitalni preobrazbo. **Vabljeni!**

IN MEMORIAM JOŽETU KRAJNCU

Besede so bile velik del njegovega življenja, zato mu v častljiv spomin na tem mestu posvečamo nekaj besed, ki so jih zapisali člani Kulturnega društva Šmartno ob Paki.

»Nič in vse je tisto, kar čutim zadnje dni. Dve stvari pa sta vendarle v ospredju – nepopisna žalost in praznina.

Usoda določa naše bitje in bivanje, naključja pa ga obarvajo tako v svetlobi kot v mraku.

Najbrž je bilo naključje tisto, ki se je najinih življenj dotaknilo pred kakšnimi petdesetimi leti in se prepletlo v neverjetno kito doživetij. Do spoznavanja ogromnega števila čudovitih ljudi, tako neznanih kot znanih, pa tudi znamenitih. Ob vseh teh stikih sva se učila in veliko naučila. Predvsem pa spoznala, da nazivi, položaj in različni statusi nikoli niso pogoj za veličino človeka.

Nekako mi nikoli ni bilo jasno, kako dva človeka, ki sta si tudi precej različna, mogoče pa prav zato, postaneta tako rekoč nerazdružljiva in eno. Srčnost, igrivost, bližina, zaupanje, nesebičnost, iskrenost, nasmeh, pa tudi solza, krepak, ampak zmeraj topel stisk rok in tudi tesen objem. Kdo ti lahko ponudi kaj takega? Le pravi prijatelj. Tako sva midva razumela prijateljstvo.

Veliko sva govorila, saj po tem so naju ljudje poznali. Govorila pa nisva samo v javnosti, veliko je bilo besedi tudi sicer, včasih neumnosti, takšnih in drugačnih hecov, še več pa je bilo tistih pravih pogovorov, ki sta jih sposobna le dva iskrena človeka. Vsi, ki ste Jožeta poznali, veste, kako iskrič človek je bil, kako je okoli sebe zmeraj širil dobro voljo in veselje. Saj, kako ne bi, ko pa vsi dobri, predvsem pa vedri ljudje nosijo v sebi tisti čarobni otroški jaz, ki je krasil Jožeta in iz njega naredil čudovito osebo.

Veličina človeka ni odvisna od centimetrov, ampak od njegove pripravljenosti pomagati, biti solidaren in blizu malemu človeku. To je empatija, ki je Jožetu bila pisana tako na kožo kot na dušo. In to povsod in zmeraj.

Z izredno širokim pogledom na svet in življenje si je kot humanist ustvaril neverjetno velik krog znancev, kolegov, sodelavcev, zaupnikov. Ampak pravega prijatelja si imel le enega.

Bil si človek, ki je obvladal še eno veliko vrlino – obvladal si tišino. Oba sva točno vedela, da zato, da si s človekom blizu, včasih zadošča že pogled, vzdih, izraz na obrazu – vse to je zgovornejše od besed.

Ko beremo življenjepise ljudi, sta po navadi navedena le dva datuma – takrat, ko pridemo, in tisti, ko gremo. Ti imaš že oba, meni ta drugi še manjka. Pa bo že usoda poskrbela tudi za to.

Jože, s teboj je odšel tudi velik del mene. Hvala usodi, hvala tebi, da sem bil deležen lep del poti, ki ji pravimo življenje, prehojene s tabo. O drug drugem sva vedela skoraj vse, pa bi še vseeno lahko kakšno rekla. Tako pa nama ostaja le še ena stvar – tista najina čarobna tišina.«

Jože Robida

Na svidenje, dragi Jože.

Sobota, 27. junij, dve minuti čez dvanajsto opoldne. Sonce je neusmiljeno pripekalo in žejalo že tako suho zemljo, ko si mi poslal sporočilo za nastop na Graški Gori. Še en, od mnogih skupnih projektov, ki sem jih imel privilegij ustvarjati s tabo. Najino dopisovanje je bilo kratko in jedrnato, a vendar vljudno in spoštljivo, ker takšen si, vedno vljuden, spoštljiv, galanten, včasih navihan, kot majhen otrok, humoren in ljubeznivo iskričivo zbadljiv.

14.28, tvoje zadnje sporočilo: "Ok. Hvala. Lp". Zadnje? Ne, želel bi, da ne.

Minile so ure pripeke in sonce je počasi tonilo za korziške gore, mrzel tolmun pod slapom pa je hladil naše razgrete glave in telesa. Legli smo spat. Tudi ti, dragi Jože, daleč stran, v rodnem Šmartnem ob Paki.

Veš Jože, še vedno nočem verjeti novici, ki je treščila v nedeljo zjutraj. Si nas spet malo potegnil, kajne? Upam, da to ni tvoja zadnja šala, kot je bilo tvoje sporočilo. Zadnje...

Še se bomo smejali, ker bi si ti tako želel, čeprav ta trenutek globoko žalujemo.

Še se bova smejala, pomenkovala, morda načrtovala ali pa dorekla nedorečeno, izvedla neizvedeno... takrat, ko se snideva. Hvala, za vse.«

Tomaž Potočnik

V spomin režiserju, mentorju, stricu, Strašnemu Jožetu

»Pred nekaj leti, približno takrat, ko je za domačo mizo padlo vprašanje o nastanku mladinske gledališke skupine, se mi je v spomin vtisnila misel skrivnostnega stoika Seneke, ki gre nekako takole: »Kakor za komedijo tudi za življenje velja, da ni pomembno kako dolgo je, temveč kako dobro je odigrano.« In tako, kljub teži izgube, ob misli na 72 let dolgo igro njegovega življenja začutim olajšanje, saj vem, da je bila slednja kvalitetno odigrana, celo večkrat nagrajena, po Sloveniji poznana, v rodnem Šmartnem nadvse cenjena.

Njegova pojava, ki je na odru običajno mojstrsko zbujala smeh, je bila sicer mnogo več. Njegov strog pogled, ki ga je dirigirala režiserska vloga, se ni skladal z dobrovoljnim značajem, šalami med prazničnimi kosili in nasmehi, ki so jih spremljali. Tudi nikoli pozabljena voščila, predanost in večna spodbuda mladinskemu gledališču, božične pozornosti in izkušeno subtilno usmerjanje na naši samostojni poti, so v nasprotju s pridevnikom »strašni,« ki ga je večkrat spremljal predvsem pred televizijskimi platni.

Tako je njegov nenavaden, nasprotij poln karakter in talent, ki mu je držal oporo, v meni, kot tudi v mnogih drugih, vzbudil zanimanje, spoštovanje, ljubezen in ponos, ki izvira iz časti, da ga lahko imenujem za svojega režiserja, mentorja, strica. In dasiravno so zavese padle nepričakovano ter za zmeraj zaključile njegovo predstavo na Zemlji, so za sabo gledalcem pustile čudovite spomine. Jože, hvala ti zanje...«

Lara Podgoršek

PREJELI SMO

Z gibanjem do otrokovega učnega potenciala

Avtorica: **Taja Steblovnik, mag. prof. zg. uč.** Fotografije: **svetovni splet**

Sodobni način življenja nam je prinesel številne prednosti in ugodnosti, a hkrati tudi pasti, ki se jih še premalo zavedamo. Povsod lahko zasledimo opozorila o sedečem načinu življenja in nevarnostih zaslonov. Ob tem pa bistveno premalo poudarjamo posledice, ki so dolgoročne, najbolj kritična kategorija pa so ravno otroci. Prav tako premalo poudarjamo, da otrok nujno potrebuje gibanje.

Gibanje je otrokova osnovna dejavnost od rojstva pa vse do vstopa v šolo. Do otrokovega 6. leta starosti se v možganih tvori kar 90% vseh nevronske povezave, ki pomenijo otrokov potencial za učenje. Otrok po rojstvu, pa vse do prvega leta starosti eksponentno

napreduje v gibalnem razvoju. Od dojenčka, ki izvaja nehotne gibe rok in nog, do nadzora nad gibom rok, prijemanja, do plazenja in hoje. To je najbolj intenzivno obdobje razvoja človeka in zato izjemnega pomena.

V prvem letu otrokovega življenja je pomembno, da je otrok čim pogosteje na tleh, da ima prostor za gibanje ter da ni omejen v raznih sedežih, gugalnicah in podobnih modernih pripomočkih. Otroku je potrebno omogočiti varen prostor za raziskovanje. S tem ne bo krepil le gibalnih vzorcev, ampak bo krepil tudi radovednost in domišljijo.

Razvoj osnovnih gibalnih sposobnosti

Predšolski otrok ima veliko potrebo po gibanju, ki ji moramo slediti, saj je gibanje pomembno za pravilen gibalni razvoj, posledično pa tudi za duševni ter skladen telesni razvoj. Otroke najbolj utrujajo enolične dejavnosti, kot je na primer sprehod v istem ritmu. V prvih dveh letih življenja otroci razvijejo večino osnovnih gibalnih sposobnosti, kot so sedenje, prijemanje, hoja. Pri teh aktivnostih so še neobogljivi. Od drugega leta dalje pa

razvoj ne poteka le v smeri izpopolnjevanja osnovnih gibalnih zmožnosti, ampak v razvoju novih gibalnih zmožnosti in razvoju posameznih motoričnih spretnosti in navad.

Gibanja za stimulacijo možganov

Za razvoj možganov je pomembno tudi, da je otrok deležen gibanj, ki stimulirajo možgane za tvorbo novih nevronske povezav, sinaps. Ta gibanja so vrtenje, guganje, zibanje, plazenje, skakanje... Pogosto lahko opazimo, da se otrok brez razloga vrti, ob tem ga pogosto ustavimo in opozorimo na nevarnost padca in udarca. Ne počnimo tega! To je otrokova naravna potreba in hkrati izjemno pomemben element stimulacije možganov. Raje poskrbimo, da bo otrok imel na voljo dovolj prostora ali varen prostor, da se lahko vrti.

Ključno obdobje do 6. leta

Znanstveno je dokazano, da se otroški možgani razvijajo skozi gibanje. Bolj kot je otrok aktiven oziroma več kot ima raznolikih gibalnih vzorcev, več nevronske povezav se tvori v možganih, to pa pomeni, da so le ti bolj dejavni in omogočajo otrokom učenje na vseh področjih. Vendar pa je izjemno pomembno, da se zavedamo, da se do otrokovega 6. leta starosti tvori 90% vseh povezav, do 14. leta še približno 7%, nato pa do 25. leta starosti le še 3%. Nevronske povezave pa pomenijo učni potencial. Zato nikakor ne smemo zamuditi najbolj občutljivega obdobja za razvoj otrokovih možganov, to je obdobja do 6. leta starosti.

Vrtec je zagotovo izjemno spodbudno okolje za razvoj otroka, pomembno pa je tudi zavedanje strokovnih delavcev o pomembnosti gibalnih dejavnosti pri razvoju otroka in vključevanju le-teh v vsakdanjik. Tu govorimo o poligonih, ki vključujejo poskoke, vrtenje, plazenje, itd., igranj z žogo, teku čez ovire, hoji v hrib, vajah za gibljivost, vajah za ravnotežje, guganje in številne druge. Ni dovolj, da gremo z otrokom le na sprehod ali pa na igrišče, spodbuditi ga moramo tudi k ostalim oblikam gibanja.

Brez zaslonov!

V predšolskem obdobju naj otrok nima dostopa do zaslonov, mobilni telefoni so popolnoma prepovedani, igrice na računalnikih tudi, od 3. leta naprej je sprejemljiva zgolj ena poučna risanka na dan. Ob tem pa ne smemo pozabiti, da smo starši največji vzor svojim otrokom, zato v času, ki ga prebijemo z otrokom odložimo telefon in se posvetimo raje otroku.

Osnovnošolski otrok ima prav tako še vedno veliko potrebo po gibanju, ki pa je žal v šoli ne more izpolniti, saj je število ur športne vzgoje bistveno premajhno. Na izzive osnovnošolskih kot tudi srednješolskih otrok opozarjajo številni strokovnjaki, ki pozivajo k povečanju števila ur športne vzgoje. Kdaj je otrok športno aktiven? Šele takrat, ko je vsaj 20 minut njegov srčni utrip povišan in se

otrok spoti. Če se otrok ni spotil, intenzivnost vadbe ni bila dovolj velika, da bi imela pozitiven vpliv na njegov razvoj.

Upad gibalnih sposobnosti otrok

V obdobju osnovne šole seveda gibanje nima več tako velikega vpliva na razvoj možganov, je pa vsekakor pomembno za otrokov skladen razvoj, saj je njegova rast v tem obdobju izjemna. Opaža se grozovit upad gibalnih sposobnosti osnovnošolskih otrok, slabe so gibljivost, vzdržljivost, moč, hitrost, pravzaprav vse gibalne sposobnosti. Nekaj časa smo za to krivili kovid krizo, a temu danes ni več tako. Težava je preveč sedenja, tako v šoli kot doma pred zasloni. Zato se številni straši odločajo, da otroci trenirajo šport v kakšnem klubu, kar je za otroka vsekakor zelo dobrodošlo. A ob tem velja opozoriti starše, da naj otroka v športu spodbujajo, ga spremljajo, navijajo na tekmah, nikakor pa naj ne pričakujejo, da bo njihov otrok drugi Luka Dončić ali Tadej Pogačar, ker ne bo, oziroma so le redke izjeme, ki dosežejo ta nivo. Pomembno je da otrok v športu uživa in predvsem, da je gibalno aktiven, vsak dan, intenzivno, vsaj eno uro. S pomočjo športa bo otrok gradil tudi samozavest in si gradil samopodobo. Skozi šport se otrok identificira in si gradi ugled. Slabe ocene v šoli naj ne bodo razlog, da otrok ne sme na trening, vzemite mu raje telefon ali računalnik, športna vadba pa mu bo le koristila. Ob tem ne smemo zanemariti tudi socialne komponente, ki je v obdobju odraščanja zelo pomembna, otrok gradi prijateljstva, sklepa poznanstva, se pozicionira v družbi. In kar je prav tako zelo pomembno, je gibalni odmor, ki ga otrok naredi, ko gre na trening, njegove možgane napolni s kisikom, novo energijo, kar mu bo pomagalo pri učenju in opravljanju šolskih obveznosti.

Pomen gibanja v adolescenci

Pomen gibanja se z odraščanjem nič ne zmanjšuje, zato ga ne smemo zanemariti tudi v obdobju srednje šole in kasneje fakultete. To je obdobje adolescence, ko so otroci na razpotju, ko se odločajo kaj v življenju želijo in kaj je zanje pomembno. Vztrajanje v športu jim lahko pomaga ohraniti samozavest in samopodobo, da postanejo bolj organizirani in posledično tudi bolj vestni v šoli, saj morajo svoj prosti čas dobro načrtovati in tudi dobro izkoristiti.

Bodimo otrokom vzor

Še enkrat pa moram poudariti vlogo staršev. Zavedati se moramo, da smo otrokom vzor, da okolje v katerem jih vzgajamo predstavlja zanje svet kot bi naj bil, ideal. Zato vzemimo našo nalogo skrajno resno in jih ne spodbujajmo le z besedami ampak tudi z dejanji. Bodimo tudi sami gibalno aktivni, tudi za nas je gibanje izjemno pomembno in zdravo, smo vzor, ustvarjamo vzorce in navade, ki jih bodo otroci, ko bodo odrasli, prenesli v svoje življenje. Naj gibanje postane navada.

Invazivne rastline in obvezno zatiranje pelinolistne ambrozije

Avtorica: **Boža Polak** Fotografija: www.botanicni-vrt.si

Ker smo na območju Šmartnega ob Paki ponovno zasledili pojav pelinolistne ambrozije, je smiselno, da se seznamimo z rastlino in njenim zatiranjem.

Invazivna rastlina je tujerodna vrsta, ki se hitro širi in uspeva v naravnih habitatih, tako, da s svojo prisotnostjo in pogostostjo povzroča opazne spremembe v strukturi in/ali funkciji ekosistema. Invazivne rastline je človek prinesel v okolje nehote ali namenoma bodisi za hrano, okras, ipd. Nenamerno se te rastline prenašajo kot slepi potniki, njihova semena so pomešana med drugimi semeni (velikokrat sončničnimi semeni, mešanico hrane za ptice), med živilsko krmo, rastlinami, z obleko, po ladjah z drugimi plodovi, ipd. Dokler so te rastline pod kontrolo, ne povzročajo težav. V mnogih primerih se te rastline niso ohranile zaradi neustreznih pogojev za rast, nekatere pa so se preveč razširile, zato negativno vplivajo na avtohtono floro in s svojo invazivnostjo izpodrivajo samoniklo vegetacijo.

Najpogostejše invazivne rastline

V Sloveniji so najpogostejše naslednje invazivne rastline: orjaška zlata rozga (*Solidago gigantea*), žlezava nedotika (*Impatiens glandulifera*), japonski dresnik (*Reynoutria japonica*) in pelinolistna ambrozija (*Ambrosia artemisiifolia*). Zasledimo jih tudi na območju Šmartnega ob Paki. Seznanje invazivnih rastlin je zelo obsežno, lahko si ga oglejte na spletu.

Vsem invazivnim rastlinam je skupno, da najpogosteje rastejo ob cestah, železnicah, gradbiščih, zapuščenih vrtovih in njivah ter ob rekah in potokih. Pelinolistno ambrozijo so v zadnjem času zasledili tudi kot plevel med krompirjem in koruzo. Na splošno invazivne rastline povzročajo veliko težav, kot so izpodrivanje domorodnih rastlin, ogrožajo biotsko raznovrstnost, ljudem povzročajo zdravstvene težave, na primer alergije, poškodbe kože, itd.

Kako ravnati z invazivnimi rastlinami? Najbolj pomembno je, da se poučimo o teh rastlinah, o njihovem vplivu na okolje in zdravje ljudi in jih ne zasajamo na svojih vrtovih. Pomembno je, da znamo prepoznati rastlino in poznati kako jo zatiramo.

Pelinolistna ambrozija

Pelinolistna ambrozija, zanjo obstaja tudi izraz žvrklja, je ena najbolj alergenih rastlin. Škodljiva je za zdravje ljudi, ker povzroča velike težave pri občutljivih ljudeh zaradi alergij oziroma senenega nahoda. Domovina rastline je Amerika. Je enoletna rastlina, visoka je lahko tudi do 2 metra in močno razvejana. Cveti od julija do oktobra. Razmnožuje se s semeni, ki dozori na rastlini in pozno jeseni popadajo na tla, kjer prezimijo. Semena so zelo dolgo kaljiva, tudi do 20 let, stopnja kaljivosti pa je 85%. Rastlina proizvaja zelo velike količine cvetnega prahu, ki ga raznaša veter, tudi do 200 km od svojega rastišča.

Na podlagi 73. člena Zakona o zdravstvenem varstvu rastlin in Odredbe o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia* so jo imetniki zemljišč (lastniki, upravljalci, najemniki) dolžni odstraniti s koreninami vred ali odstraniti njen nadzemni del tako, da se več ne obraste in ne cveti, ter redno opazovati rastišče.

Odstranjevanje ambrozije

Ustrezne metode odstranjevanja ambrozije so puljenje, košnja/rezanje (če je rastlina že zacvetela je ne kosite, ker boste s tem še bolj razširili pelod ali semena), mulčenje, brananje in okopavanje, oranje, kemično zatiranje s herbicidi. Necvetoče rastline se lahko odloži na kompost, že cvetoče pa je treba uničiti tako, da preprečimo nastanek semena oziroma njegovo kalitev (sežig). Pri odstranjevanju je za zaščito pred draženjem kože treba uporabiti rokavice in oblačila, ki pokrijejo celo telo. Če odstranjevanje poteka med sezono cvetenja je treba uporabiti tudi zaščitno masko in očala za zaščito pred cvetnim prahom. Cvetično rastlino je treba odstranjevati popoldne, saj se cvetni prah v glavnem sprošča zjutraj.

Povzeto po Navodilu za zatiranje in preprečevanje širjenja pelinolistne ambrozije, Ljubljana, 2010

Pot spominov med obeležji in spomeniki žrtvam NOB v občini Šmartno ob Paki

Avtor: **Jože Aristovnik, predsednik KO ZB Šmartno ob Paki** Fotografija: **arhiv MC Šmartno ob Paki**

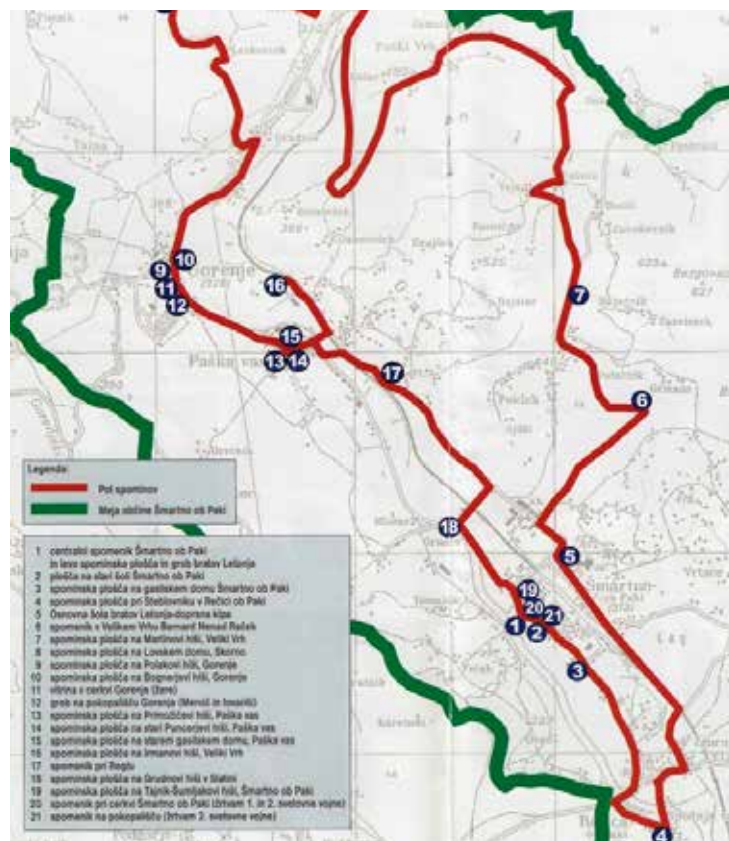
V občini Šmartno ob Paki je bilo v 2. svetovni vojni zelo veliko žrtev nacizma: padlih borcev, ustreljenih talcev ter mučenih in umrlih v taboriščih. Ljudje v Šmartnem so bili med prvimi na Spodnjem Štajerskem, ki so se množično vključili v boj proti okupatorju. Mnogi med njimi so darovali za svoj narod in njegovo svobodo največ, kar so lahko – svoja življenja.

Spomenikov in obeležij z imeni žrtev NOB je v občini Šmartno ob Paki skupaj 21, razporejeni pa so po območju celotne občine, od najjužnejše točke na Slemenškovi domačiji v Rečici ob Paki, do najsevernejše na pročelju lovskega doma v Skornem.

Da bi ohranili in negovali spomin na vse žrtve in vrednote NOB tudi med sedanjimi rodovi, so se pri Krajevni organizaciji Zveze borcev Šmartno ob Paki leta 2006 odločili pripraviti posebno zloženko. Na njej so s fotografijami predstavljena vsa spomska obeležja, hkrati pa je vrisana tudi trasa poti mimo vseh 21 spominskih obeležij. Trasa celotne poti je dolga okoli 18 km in jo je z zmerno hojo možno prehoditi v petih urah. Zloženko so leta 2006 pripravili Mihaela Kovačević, Marica Vrbek, Valentin Stakne, Franc Kačičnik in Alojz Gruden.

V KO ZB Šmartno ob Paki si prizadevamo, da bi vsako leto, ko imamo proslavo v počastitev 3 praznikov (27. april, 1. maj in 9. maj – dan zmage), organizirali tudi pohod po delu trase. Pri tem nam organizacijsko stoji ob strani s svojo pomočjo tudi Planinsko društvo Šmartno ob Paki, za kar smo jim zelo hvaležni. V naslednjem letu si bomo prizadevali v ta pohod vključiti še člane planinskega krožka v OŠ bratov Letonja, da bi tako tradicijo ohranjanja spominov na vrednote NOB prenesli tudi na sedanje rodove.

Vabimo vas, da se individualno ali v družbi svojih znancev in prijateljev kdaj podate na našo Pot spominov.

NE SME MIMO VAS

DPM Šmartno ob Paki in
TD Šmartno ob Paki

28. 9. 2024
10.00-12.00

**DELAVNICA Z ZELIŠČI
IN GLINO**

V prostorih Mladinskega centra

- Izdelava dišečih blazinic
- Ustvarjanje z glino in izdelava končnega izdelka
- Pogostitev s čajem, ki si ga otroci izdelajo sami

Zaradi lažje organizacije obvezne prijave: 041/ 624-074 (Andreja) Udeležba na delavnici je **BREZPLAČNA!**

STROKOVNA EKSKURZIJA NA KOZJANSKO
sobota, 12. oktober 2024

CENA: 35,00 eur na osebo (prevoz, voden ogled repnice z degustacijo vina, narezek, voden ogled gradu Podsreda, obisk prireditve Kozjansko jabolko)

PRIJAVE IN INFORMACIJE: Boža Polak (031 713 763)

Nekaj misli k nekaterim godovom v septembru, oktobru ter svetnik meseca

Avtor: *Ivan Napret, župnik*

Ob pisanju za ŠOP ste se tisti, ki ste šli na dopust že večinoma vrnili, drugim bo morda dano, da v septembru in oktobru preživite jesenske dni ob morju, v toplicah ali kje drugje. Polnim spominov in lepih doživetij, se vam začenja vsakdanjik v skrbi za dom, družino, hlev, nekaterim z jesenskimi opravili na njivi, vrtu, v vinogradu.

Ob pogledu na koledar nas svetniki v septembru in oktobru, posebej če nosimo njihova imena, spomnijo na njihovo življenje in delo.

5. september – god svete Matere Terezije, rojene 1910 v Skopju, v Makedoniji, ustanoviteljice sester Misijonark ljubezni. Svoje življenje je posvetila najbolj ubogim v Indiji in po svetu. Slovenijo je obiskala leta 1974 in 1980. 17. julija 1987 so se njene sestre naselile na Ježici v Ljubljani. Je dobitnica Nobelove nagrade za mir. Njen zgled nas nagovarja, da ne pozabimo ubogih.

8. september – Marijino rojstvo. Z Marijinim rojstvom se začenja čas odrešenja, saj je postala mati našega odrešenika Jezusa Kristusa. Vernim je Marija duhovna mati in pomočnica, zato se ji vsak dan izročimo v njeno varstvo.

14. september – praznik povišanja Svetega križa. Kjerkoli vidimo postavljen križ, nas spomni na Kristusa. Zapustil nam je zgled ljubezni, odpuščanja, miru. Številni med nami radi obiskujete Goro Oljko in Sveti Križ nad Belimi Vodami, kjer sta cerkvi Svetega križa.

15. september – Žalostna Mati božja. Naši predniki so nam zapustili zgled vere, ko so se v vseh časih težke zgodovine priporočali Mariji v varstvo. Cerkve na Žalostni Gori pri Mokronogu, Preserju, Stični so žive priče vernosti naših prednikov.

24. september – god blaženega škofa Antona Martina Slomška. Spoznavati življenje, delo kot duhovnika, škofa, pesnika, pisatelja, prepevati njegove pesmi, nam je v veselje in korist. Letos, 19. septembra, mineva 25 let, odkar ga je papež Janez Pavel II., ob obisku Slovenije na Betnavi pri Mariboru, razglasil za blaženega. Mnogi ste že obiskali njegov rojstni kraj na Slomu pri Ponikvi in obiskali mariborsko stolnico, kjer počivajo svetniški ostanki njegovega telesa. Letos bomo obhajali Slomškovo nedeljo v celovski stolnici, kjer je 8. septembra 1824 prejel mašniško posvečenje. Če bo dovolj prijav, bo iz naše župnije na slavlje peljal avtobus. Blaženi škof Slomšek, prosil za nas.

V septembru so še drugi godovi in spomini – god svetega apostola Mateja, evangelista, god svetih nadangelov Mihaela, Gabrijela, Rafaela, prevajalca svetega pisma sv. Hieronima...

Oktober je posvečen Mariji. Častimo jo z molitvijo rožnega venca. V letu priprave na sveto leto 2025 smo povabljeni, da ga molimo. Ob številnih godovih naj omenim sv. Terezijo Deteta Jezusa, zavetnico misijonov, sv. Frančiška Asiškega, zavetnika mnogih, tudi papeža Frančiška, ki si je nadel ime po njem. S svojo skromnostjo, občudovalcem božjega stvarstva, ni samo vzor redovnikom, redovnicam kot njihov ustanovitelj, ampak vsem, ki hočejo po njegovem zgledu živeti. Ob božiču se ga spomnimo kot prvega, ki je postavil jaslice in nam s tem približal Jezusovo rojstvo.

22. oktober – sv. Janez Pavel II. (1920-2005), papež – Karol Jozef Wojtyła – prevzel je ime po svojih predhodnikih, papežu Janezu XXIII., Janezu Pavlu I. in bil izvoljen kot 264. naslednik apostola Petra, 16. oktobra 1978. Na krmilu Cerkve je bil do 2. aprila 2005, več kot šestindvajset let. Po vzoru apostola Pavla je veliko potoval po svetu: na 104 apostolskih potovanjih je obiskal 129 držav, mnoge tudi večkrat (tudi Slovenijo dvakrat: leta 1996 in 1999). V svojem oznanjevanju je pritegoval milijonske množice. 27. aprila 2014 je bil skupaj z Janezom XXIII. na Trgu sv. Petra, na podlagi čudeža, ki se je zgodil, na njegovo priprošnje razglašen za svetnika.

Svetnik meseca – 30. septembra. Ob 120. letnici rojstva in 25. letnici smrti božjega služabnika Andreja Majcna. Rodil se je 30. septembra 1904 v Mariboru. Odločil se je za salezijansko skupnost Don Boska. Po pripravi v noviciatu, triletnih in večnih zaobljubah, je bil 2. julija 1933 posvečen v duhovnika. Kot misijonar je deloval 16 let na Kitajskem, 22 let v Vietnamu, 3 leta na Tajvanu, potem pa se je vrnil v domovino in postal spovednik na Rakovniku. Umril je na svoj rojstni dan, leta 1999. Leta 2008 si je Andrej Majcen, izredno plemenit duhovnik, zaslužil naziv »Božji služabnik.« Kongregacija za zadeve svetnikov v Vatikanu je izdala dokument (nihil obstat), da ne nasprotuje začetku škofijskega postopka za njegovo beatifikacijo, ki se je 24. septembra 2010 tudi začel.

»Ko skušam nekako strniti vse, kar sem spoznal o. g. Majcnu v živem stiku z njim in sedaj v zapuščini, ugotavljam: tu je zares nekaj takega, čemur pravimo svetost«, piše njegov sobrat Tone Ciglar, vicepostulator postopka. Povabljeni smo, da molimo za njegovo razglasitev za svetnika.

Obvestila

V petek 6. septembra, dopoldan okrog 10.00, bomo pozdravili kolesarje ob 30-letnici delovanja radia Ognjišče – srečanje s PROjevci.

21. september – srečanje mladih v Stični – informacije dobite v župnišču

22. september – Slomškova nedelja v Celovcu – če bo dovolj prijav, bo peljal avtobus

6. oktober – Rožnovenska nedelja – popoldansko romanje na Brezje

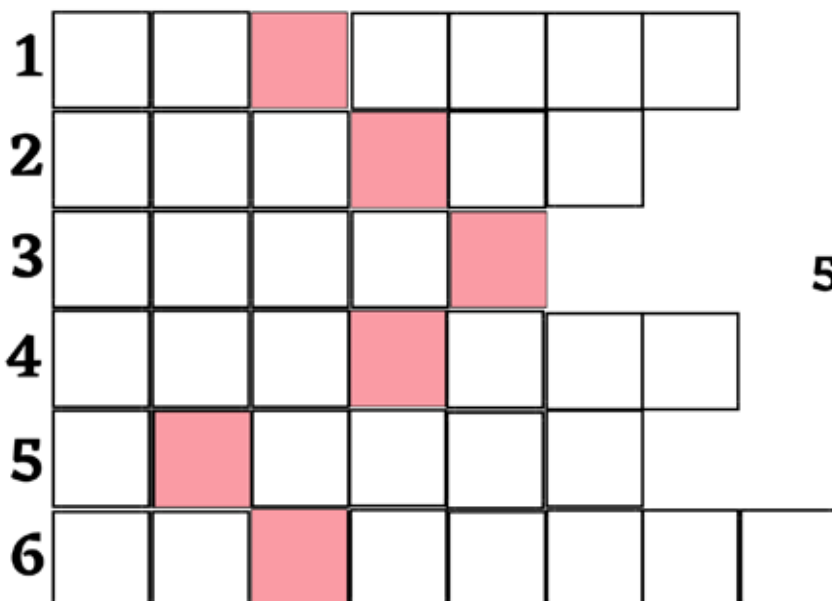

Nagradni križanki

						MESTO V ITALIJI, BLIZU BOLOGNE, ZNANO PO AVTOMOBIL. DIRKAH	SLOVENSKA ODBOJKARICA MLAKAR	KRAJ V SAVINJSKI DOLINI	OSVEŽILNA PIJAČA	INDUSTRIJSKA RASTLINA	ANTON NANUT (SLOVENSKI DIRIGENT)	SKALA, KAMNITA PEČINA, TUDI VRSTA PLEZANJA	"SOVICA" SVETLANE MAKAROVIČ	SLOVENSKI PESNIK DRAGOTIN	SLOVENSKI KOMIK TILÉN			
												PLOVKA NA VODI						
						SLOVENSKI PEVEC PREDIN						ANGLEŠKA PLOŠČINSKA MERA						
						JAVNI POZIV K MOLITVI									SLOJ USEDLIN			
															MOST V BENETKAH			
SESTAVIL Boris Kalšček	VRSTA JELENA	FRANCOSKA PREPROGA	DENARNA ENOTA VANUATUJA	KANADSKI PEVEC PAUL	PRIPADNIK NEKDANJE KMEČKE STRANKE V RUSIJI					SAMO, ZGOLJ		LADJEDELNIŠKA NAPRAVA SKLADATELJ TAKTAKIŠVILI						
SLOVENSKA REKA					ZORAN THALER					ZIMSKA PADAVINA								
PREBIVALKA IRANA					GLIVIČNA BOLEZEN NA VINU		POROČEN MOŠKI	STVAR, NAKAZA, SPAKA						KEMIJSKI ZNAK ZA KISIK				
KATARINA (LJUBK.)								SLO. LUTKAR MAJARON						SKANDINAV. DROBIŽ				
MESTO OB NILU, ASWAN										ZAČASNA UPORABA PROSTORA								
										DOLGOREPA PAPIGA								

AZAN: poziv k molitvi KOSMA: fr. skladatelj MENOITIOS: Patroklorjev oče TMEZA: razstavljena beseda VATU: denar v Vanuatuju ASUAN: mesto ob Nilu

Praktično nagrado podarja Maja Pačnik. Rešitev nagradne križanke ali otroške nagradne križanke pošljite do 25. 10. 2024 na naslov MC Šmartno ob Paki, Šmartno ob Paki 13, 3327 Šmartno ob Paki ali po e-pošti na naslov glasilo.sop@gmail.com in pripišite svoje podatke. Nagrajenska pretekle nagradne križanke je Ajda Breznik. Nagrajenska otroške križanke je Lara Benedičič. Nagrajenci lahko nagrado prevzameta osebno v prostorih Mladinskega centra Šmartno ob Paki. Čestitamo!

Kulturno društvo Šmartno ob Paki pripravlja:

GLEDALIŠKI ABONMA v sezoni 2024/25, s predvidenim programom:

1. KD Pavza, Selnica ob Dravi: **TRI SESTRE**
Datum: **Sobota, 30.11.2024 ob 19.00**
2. Kulturno-Prosvetno društvo Franc Schreiner, Šentilj pri Velenju
Datum: **Sobota, 11.1.2025 ob 19.00**
3. Podgorje pri Slovenj Gradcu: **ŽABE**
Datum: **Sobota, 1.2.2025 ob 19.00**
4. Bohinjska Bela: **DELAMO NA SEBI**
Datum: **Sobota, 1.3.2025 ob 19.00**
5. Gledališko društvo Radeče: **NEKAJ DRAGEGA IN POPOLNOMA NEUPORABNEGA**
Datum: **Sobota, 29.3.2025 ob 19.00**

Cena abonma je 40€ za pet predstav, šesto vam podarimo.

V kolikor se pa odločite le za posamično predstavo je cena 10€.

Vstopnice lahko kupite na blagajni gledališča eno uro pred pričetkom vsake predstave. Sprejemamo tudi rezervacije.

Več informacij: gpksmartnoopaki@gmail.com ali

na tel. št.: 041 677 417 (Mateja)

Zaradi sodelovanja z amaterskimi gledališči si pridržujemo pravico do spremembe programa oz. datuma in ure predstave. Hvala za razumevanje.

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Vsak ponedeljek (od 16.9. naprej)

18.30-20.30 MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Latino solo, (info: Plesni studio Smaragd, Sara Livk, 030 333 503)

Vsak torek

16.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Plesni trening Cici (3–6 let), M-Dance studio

17.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Plesni trening Hiphop (1.–4. razred), M-Dance studio

18.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof/podstrešje
Joga (info: 070 477 013, maribor@jvz.org)

18.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Vadba IziFit

19.15, MC Šmartno ob Paki – galerija Dile Pilates (info: lucija.maglica@gmail.com)

Vsako sredo

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki Druženje članov ob športnih aktivnostih, DU Šmartno ob Paki

18.00, MC Šmartno ob Paki – galerija Dile Vadba Taqime (info: ivica.glasencnik@gmail.com)

Vsak četrtek

9.00, društveni prostori DU Šmartno ob Paki Igranje taroka, DU Šmartno ob Paki

18.00, (od 3.10. naprej), MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Koronarna vadba, Šaleški koronarni klub Velenje

18.30, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof (podstrešje)
Vadba IziFit

20.00-21.00, društveni prostori PD, Druženje v društveni pisarni, PD Šmartno ob Paki

Vsako prvo in tretjo soboto v mesecu (razen praznikov)

8.00–12.00, zbirno mesto odpadkov Šmartno ob Paki Oddaja odpadkov za občane, PUP Saubermacher

Odpiralni čas Knjižnice Šmartno ob Paki

Ponedeljek: 14.00–18.00

Torek: 12.00–18.00

Sreda: 12.00–16.00

Četrtek: 10.00–16.00

SEPTEMBER

Četrtek, 5. september,

8.30–10.00, parkirišče pri cerkvi sv. Martina
NLB Mobilna poslovalnica, NLB, d. d.

Petek, 6. september,

17.00–18.00, ZM pri pokopališču Šmartno ob Paki Akcija zbiranja nevarnih odpadkov, PUP Saubermacher

18.00, prireditveni šotor pri MC Šmartno ob Paki Otvoritev PPF: koštiljada, pozno poletna tržnica, srečelov, poslikava obraza, zabava za velike in male

20.00, prireditveni šotor pri MC Šmartno ob Paki PPF: Manca Špič z bandom (vstop prost), MC Šmartno ob Paki in KŠŠF

Ponedeljek, 9. september,

19.00, MC Šmartno ob Paki – Hiša mladih Svetniška pisarna SD, Svetniška skupina SD

Torek, 10. september,

18.00, MC Šmartno ob Paki, Hiša mladih Svetniška pisarna SDS Šmartno ob Paki, Svetniška skupina SDS

Sreda, 11. september,

10.30, Občinska uprava Občine Šmartno ob Paki Obisk Varuha človekovih pravic in odprtje Varuhovega kotička, kabinet Varuha človekovih pravic

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Četrtek, 12. september,

13.00, prireditveni šotor pri MC Šmartno ob Paki Srečanje starejših občanov, Občina Šmartno ob Paki, KO RK Šmartno ob Paki, KO RK Gorenje, DU Šmartno ob Paki

Petek, 13. september,

17.00, Šmartno ob Paki - stadion Prijateljska nogometna tekma z Beograjčani, Društvo za šport in rekreacijo Klub 81

20.00, prireditveni šotor pri MC Šmartno ob Paki PPF: Stand up večer: Tin Vodopivec, Alen Borišek, Alen Mastnak, Uroš Kuzman, rezervacija vstopnic: 064 167 940 in pisarna@mcsop.si, MC Šmartno ob Paki in KŠŠF

Sobota, 14. september,

Pohod - Borovniški pekel (lahka tura), Planinsko društvo Šmartno ob Paki

Četrtek, 19. september,

8.30–10.00, parkirišče pri cerkvi sv. Martina
NLB Mobilna poslovalnica, NLB, d. d.

Petek, 20. september,

19.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki Avdicija za nove člane MePZ Šmartno ob Paki, MePZ Šmartno ob Paki

20.00, prireditveni šotor pri MC Šmartno ob Paki PPF: Koncert skupine Fed Horses, rezervacija vstopnic: 064 167 940 in pisarna@mcsop.si, MC Šmartno ob Paki in KŠŠF

Sobota, 21. september,

9.00, športno igrišče Paška vas »Vleči na vreč« - tek na Vrečnikov hrib, Športno društvo Paška vas

9.30, parkirišče planincev v Podgori, Pohod na Gora Oljko članov in simpatizerjev liste ZA Šmartno, Lista ZA Šmartno

Torek, 24. september,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki

Sreda, 25. september,

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Zvočna kopel: gongi (prispevek: 7 €; prijava 064 167 940, pisarna@mcsop.si, MC Šmartno ob Paki

Četrtek, 26. september,

Izlet v Novo Mesto, DU Šmartno ob Paki

Sobota, 28. september,

10.00 – 12.00, Mladinski center Šmartno ob Paki Delavnica z zelišči in glino, DPM Šmartno ob Paki, TD Šmartno ob Paki

OKTOBER

Sreda, 2. oktober,

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Sobota, 5. oktober,

19.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki Gledališka predstava (komedija) »Obiski«, Gledališče pod kozolcem, KD Šmartno ob Paki

Nedelja, 6. oktober,

8.00 – 9.00, Mladinski center Šmartno ob Paki (dvorana Marof), Meritve holesterola trigliceridov, krvnega sladkorja in krvnega pritiska, KO RK Šmartno ob Paki in KO RK Gorenje

Ponedeljek, 7. oktober,

20.00, MC Šmartno ob Paki – sejna soba Svetniška pisarna Liste za napredek Šmartnega

Torek, 8. oktober,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki

18.00, MC Šmartno ob Paki, Hiša mladih Svetniška pisarna SDS Šmartno ob Paki, Svetniška skupina SDS

Sreda, 9. oktober,

10.00 – 12.00 in 15.00 – 16.00, društveni prostori Društva upokojencev, Dan odprtih vrat, Društvo upokojencev Šmartno ob Paki

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Četrtek, 10. oktober,

9.00, Pohod za člane društva upokojencev, Društvo upokojencev Šmartno ob Paki

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki Pravljična joga za otroke, Knjižnica Šmartno ob Paki

Sobota, 12. oktober,

Strokovna ekskurzija na Kozjansko, prijave in informacije: Boža Polak (031 713 736), TD Šmartno ob Paki

Ponedeljek, 14. oktober,

19.00, MC Šmartno ob Paki – Hiša mladih Svetniška pisarna SD, Svetniška skupina SD

Torek, 15. oktober,

19.00, Knjižnica Šmartno ob Paki Otvoritev jubilejne razstave in predstavitev zbirke pesmi Stanke Kopusar, Društvo upokojencev Šmartno ob Paki

Sreda, 16. oktober,

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Četrtek, 17. oktober,

9.00, pri društvenih prostorih DU, Tradicionalno športno srečanje ekip DU, Društvo upokojencev Šmartno ob Paki

Petek, 18. oktober,

18.00, Kulturni dom Šmartno ob Paki, Slavnostna seja DU, Društvo upokojencev Šmartno ob Paki

Sobota, 19. oktober,

8.00–12.00, ZM Šmartno ob Paki – pri pokopališču Akcija zbiranja oblačil, PUP-Saubermacher

7.00, 100 Uršk na Uršljo goro (lahka tura), PD Šmartno ob Paki

Torek, 22. oktober,

16.30, Knjižnica Šmartno ob Paki Pogovorna skupina Šmartnice, Knjižnica Šmartno ob Paki

Sreda, 23. oktober,

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Zadovoljna in iskriva, MC Šmartno ob Paki

Sreda, 30. oktober,

19.00, MC Šmartno ob Paki – dvorana Marof Zvočna kopel: gongi (prispevek: 7 €; prijava 064 167 940, pisarna@mcsop.si, MC Šmartno ob Paki

